

דעים רעבונם

משה

רמה ד' 3
בית שמש יצ"א

בנפשינו נבנה את בית חיינו לפאר שם ה' צדיק

בנפשינו נבנה את בית חיינו לפאר שם ה' צדיק

הדעים רעבונם משה

יו"ל למראת התלכדות כלל מתפללי ביהמ"ד דחסדי ברסלב רמה ד' 3 לרגל בניית בניו בית המדרש החדש והמפואר לפאר שם העדנה רבוה"ה זיע"א

התוכניות השאיפות החזונות

בעלי המקצוע ואדריכלי בית ה' מגלים את הקו המנחה אותם לאורך הדרך... 'הוד והדר בבית א-לקינו

סקירה מפעימה מהתפתחות קהילתינו מאז ועד היום. צעד אחרי צעד.

גיוס הסכום הנדרש /// מיהו ברסלביר? ההבדל בין הקמת השול' במא"ש לבין בית מדרשני; הכולל שמנה 17 אברכים ומונה היום אלפי נכדים ונינים; והסיבה לשמחה של איש שיחתנו לנוכח 'קאווע שטיבל' /// וגם: יריעה היסטורית נפרדת עם גילויים נדירים שיחה מרתקת עם הרה"ח ר' נתן מיימון שליט"א

אנער יחדיו נמתיק סוד

הר"ר ר' יצחק טורי, והר"ר הערשי קרמר והר"ר ר' נחמן גרימולד בשיחה פורצת גבולות. שלוש תשובות בדבר

פתיחו לי פתח

כילדים צעדנו בליל שבת קודש לביהכנ"ס כשידינו האחת שלובה בידו החמים של אבא וביד השנייה ה'פעקלה' של שבת, את קולו של אבא שמענו צדיק'ל צריך כבר להזדרז, עוד מעט מתחילים כבר קבלת שבת.

אז, כשעולם המושגים שלנו הסתיים בהאם יש לנו רק במבה או גם ביסלי. לא ידענו מה המשמעות שעומדת מאחורי הקיום של הבית הכנסת. אולי חשבנו שביום בהיר אחד הבית כנסת נפל לו לבד מן השמים, או שאולי בכלל לא חשבנו כלום. וגם שנים אחר כך, כשבהי' תרגשות חבשנו בפעם הראשונה את הכובע ועלינו לתורה לראשונה, לא השגנו בדעתנו מה המשמעות האמיתית של בית כנסת.

רק היום, כשכולנו מייחלים שהדאגות יסי' תיימו בבמבה ובביסלי או אם אמרתי את ברי' כות ההפטרה לפי הטעמים. רק היום אנחנו מתחילים להבין מה היה הבית הכנסת בעבורי רנו כילדים. היכן נכנס בנו לראשונה טעמו המתוק של הלכה דודי' בקבלת שבת, היכן שמענו לראשונה על הקדושה של ר' שמואל שפירא, איפה התוודענו לכח המסירות נפש של ר' לוי יצחק ור' אליהו חיים רוז'ין, והיכן הרגשנו לראשונה תפילה בכוח מה היא.

רגשות וסיפורים שלעד נצרבו בזכרוננו, שם בין עמודי בית המדרש על ספסלי העץ ליד מקומו של אבא קנינו את היסודות שעליהם אנו ניצבים עכשיו, ועליהם אנו נשענים בתוך מערבולת החיים ומתאחזים בהם בכל עוז. עם מבט לאחור נשאל לעצמינו איך אבותינו ואבות אבותינו הקימו לנו את הבית הכנסת ההוא בשכונת הילדות, והתשובה אחת היא:

המסירות נפש שבערה בהם בשביל "דעם

דער רבי רופ

'אני היילך לבית הכנסת...'

רעבינ'ס זאך!!

כי ברסלב לימדו אותנו שלא הבית הכנסת קודם לבית
שלך, אלא הבית הכנסת הוא הבית שלך!!

...

ברטט ובהתרגשות אנו מתכוננים לירות את אבן הפינה
ממנו פינה ממנו יתד למקום השראת
השכינה, למקום שימשיך בדביקות
ובהתרפקות את דרכי רבותינו, אחרי
שהעסקנים הנמרצים עשו לילות כי-
מים להכין את התוכניות להשיג את
האישורים הגיע העת לפתוח את הלב.

"וצדקה היא תמיד התחלה, בבחינת
פתוח תפתח, שאפילו כשיש פתח והת-
חלה, הצדקה היא פותחת יותר ויותר
ומרחבת הפתח יותר, כי כל דבר ודבר
מעבודת השם, כשרוצים ליכנס באותו
הדרך ואותו העבודה, צריכין לפתוח
שם פתח לכנס באותו הדרך, וזה בחינת
כל התחלות קשות, מחמת שבהתחלה
צריכין לשבר ולפתוח פתח מחדש, על
כן קשה מאוד".

איך פותחים? הרבי מגלה לנו זאת בס'
פרו ליקוטי מוהר"ן תנינא (תורה ד'
ואת העורבים) וזלשה"ק:

"וסגולת כח הצדקה להרחיב ולפתוח יותר ויותר,
שכשעושים איזה פתח באיזה עבודה ונותניו צדקה, אזי
הצדקה פותחת ומרבת הפתח יותר ויותר, כי צדקה היא
התחלה של כל ההתחלות, כי היא פותחת ומרחבת כל
הפתחים!".

אז יהודי יקר ברסלב חסיד! גש ל'פתיחה'.
ברשפי קודש ובהתלהבות
קהילה קבועה מרסלב רמא ד'

המסירות נפש הזאת שהיא סיפורה של חסידות ברס-
לב, קהילה וחסידות שעומדת על תילה מעל מאתיים
שנה בלי רבי שחי עמנו [בגשמיות] אבל עם המסירות
נפש שבווערת בתוכנו, המסירות נפש שבנתה את הק-
ליוז באומן, האש דקדושה שהחזיקה
את אנ"ש גם מאחורי מסך הברזל ומ'
תחת לאפי הבולשביקים והקומניס-
טים. אותה מסירות נפש בנתה אף את
ברסלב בא"י של אחרי המלחמה, זאת
סיפורה של חסידות ברסלב.

כשאכין לו בבין
השמשות של
יום שישי את
הפעקאלה לבן יקיר
ואגיד לו צדיק'ל
מאוחר תזדרז כבר
לקבלת שבת, כתוך
תוכי אדע שלא
דאגתי לו רק לחדר
ילדים חדש, אלא
את המוטל עלי
עשיתי.

ואנו עם הקשר לאחור ועם המבט לע-
תיד נמצאים כאן בהווה שרוצים לקחת
את העבר ולהנחיל אותו לעתיד. מבי-
נים אנו שאנחנו עוד חוליה בשרשרת
של ברסלב, באותה השרשרת שאבותי-
נו שם, שאבות אבותינו שם, שר' מיכל
ור' הירש לייב שם, שר' אברומלה ור'
נחמן מטשערין שם שר' נתן והרבי שם
- שם אנחנו נמצאים.

אנו נמשיך את השרשרת הזאת בעוז
ובגאון, ועם המסירות נפש הזאת נבנה
גם אנחנו מקום לילדינו, שגם הם יוכ-
לו לקנות את היסודות של כל ברסלב
חסיד.

וגם אני היום בשנת תשפ"ד כשאכין לו בבין השמשות
של יום שישי את הפעקאלה לבן יקיר ואגיד לו צדיק'ל
מאוחר תזדרז כבר לקבלת שבת, בתוך תוכי אדע שלא
דאגתי לו רק לחדר ילדים חדש, אלא את המוטל עלי
עשיתי. דאגתי לו למקום ראוי לבית השם, מקום שבו
יוכל בנחת ובשלוה לטעום מהניגון המתוק בקבלת שבת
ולהרגיש לראשונה תפילה בכוח מה היא.

כלל אנ"ש ומתפללי בית מדרשינו מתלכדים
במוצאי שבת פרשת תרומה בנדיבות הלב

מיט א פלאקער און מסירות נפש
במעמד האדיר במתחם האירועים אנטריקוט

כטע דיר!

גדול יהיה כבוד הבית

שיחה מרתקת עם הרה"ח ר' נתן
מיימון שליט"א על הפרוייקט הגדול
לקראתו אנו הולכים בימים אלו:
גיוס הסכום הנדרש עבור הצבת
בית מדרשינו בתכארתו /// מיהו
ברסלב'ר?; ההבדל בין הקמת
ה'שול' במא"ש לבין בית מדרשינו;
הכולל שמנה 17 אברכים ומונה היום
אלפי נכדים ונינים; והסיבה לשמחה
של איש שיחתנו לנוכח 'קאווע
שטיבל'... /// וגם: יריעה היסטורית
נפרדת עם גילויים נדירים

ת

צריך לדעת שאם מתחילים לעסוק בבניית בית כנסת או כל עניין אחר שבקדושה, לבסוף זודאי יצליחו. יש כל כך הרבה בתי כנסיות מפוארים של אנ"ש, אימפריות של ממש, בנייני אבן מפוארים ומרווחים. אנ"ש כבר סללו לנו את הדרך, אנו צריכים רק להתחיל ורבינו הקדוש כבר יגמור. זוכרתך בכל אשר תעשה.

מיד כשאנו פותחים את השיחה עם ר' נתן ניכר כי הוא מונח בכל פרט ופרט. חברי קרן הבניין שמקיימים את השיחה צריכים בראש ובראשונה לענות לשאלותיו המתעניינות של ר' נתן בנוגע לוועידת המייסדים ובקשר ליהודי פלוני שיכול אולי להשתתף בסכום נכבד, רק בהמשך השיחה אנו נראה עד כמה כל בית כנסת של אנ"ש שהולך ונבנה נוגע לליבו של ר' נתן, ובעצם אמור להיות מהנקראים על שם הצדיק.

*

אנו פותחים בשאלה המופנית לר' נתן, בה אנו מבקשים לענות על ספק מנקר: הרי יש כל כך הרבה מטרות חשובות לתרום עבורן. יש כוללים ובתי חינוך, נזקקים וארגוני צדקה, מדוע צריך לתרום דווקא לבית כנסת של אנ"ש?

חמי ר' צבי אריה ענה על השאלה הזו עוד בימים עברו כשעסק בעניין בניית בית מדרשינו הגדול במא"ש. הוא ביטא זאת כך:

כשנגיע לשמיים, ונבקש בוודאי לזכות לזכות הנשגבה להיכנס להיכלו של רבינו הקדוש, ונצהיר בפה מלא על שזכינו להשתייך לחסידי ברסלב יתבעו מאיתנו בבית דין של מעלה הוכחות על היותנו חסידי ברסלב.

אם נאמר שאמרנו תיקון הכללי בכל יום ידחו אותנו, הלא ישנם המון חסידי סאטמאר שגם הם אומרים תיקון הכללי מחמת

שהרה"ק מסאטמאר דיבר מזה. אם נספר שאנו נוסעים מידי ראש השנה לאומן גם זאת לא תהיה ראייה, הרי ישנם המון אנשים שמגיעים לאומן ואפילו בראש השנה אך אינם מגדירים עצמם כחסידי ברסלב. וכך יוכלו לדחות אותנו בכל מיני תירוצים, שהצד השווה שבהם הוא שרוב ככל מה שנאמר בפני בית דין של מעלה אין בהם הוכחה מובהקת להיותנו חסידי ברסלב.

אך ישנה הוכחה אחת ברורה ומוחלטת. אם נאמר שאת הצדקות שלנו נתנו עבור ענייניו של רבינו הקדוש או אז תהיה בזה ראייה ברורה. מי שאינו ברסלב'ר חסיד גמור, אף אם ליבו רחב ופתוח לענייניו של רבינו ז"ל והוא יתרום שמונה עשר דולר או חמישים ושניים שקלים כשיבקשו ממנו, אך לתת סכומים גדולים אך ורק עבור ענייניו של רבינו לזה מסוגל רק חסיד ברסלב! דבר כזה יהיה הוכחה ברורה, ובס"ד יהיה בזה טענה למעלה.

הרי רבינו הקדוש מפליג בגודל העניין של 'צדקה לצדיק' והרה"ק מטשערין כותב שכהיום שהצדיק אינו מלובש בגוף מקיימים עניין זה על ידי נתינה לענייניו של הצדיק. ומה לנו גדול יותר מבית המדרש הנבנה שיהיה בס"ד מרכז גדול להפצת אורו של רבינו הקדוש?!

בימי מוהרנ"ת ועלים לתרופה רואים כל העת עד כמה מוהרנ"ת עוסק בבניית הקלוז, כמה הוא מקדיש עבור זה דמים תרתי

משמע, ואכן, כהיום הזה אנו רואים מה נשאר מכל תלמידי רבינו הקדוש שאין מפקפק בגדולתם אך כמעט שאין השארה והמשכיות בדורינו מהם, ואך ורק ממוהרנ"ת יש כזה המשכה וכלל חסידי ברסלב צועדים לאורו, והכל בזכות שהשכיל להבין שחייבים בית מדרש על שם רבינו הקדוש, ורק על ידי זה אורו של רבינו הקדוש ימשך לדורות הבאים.

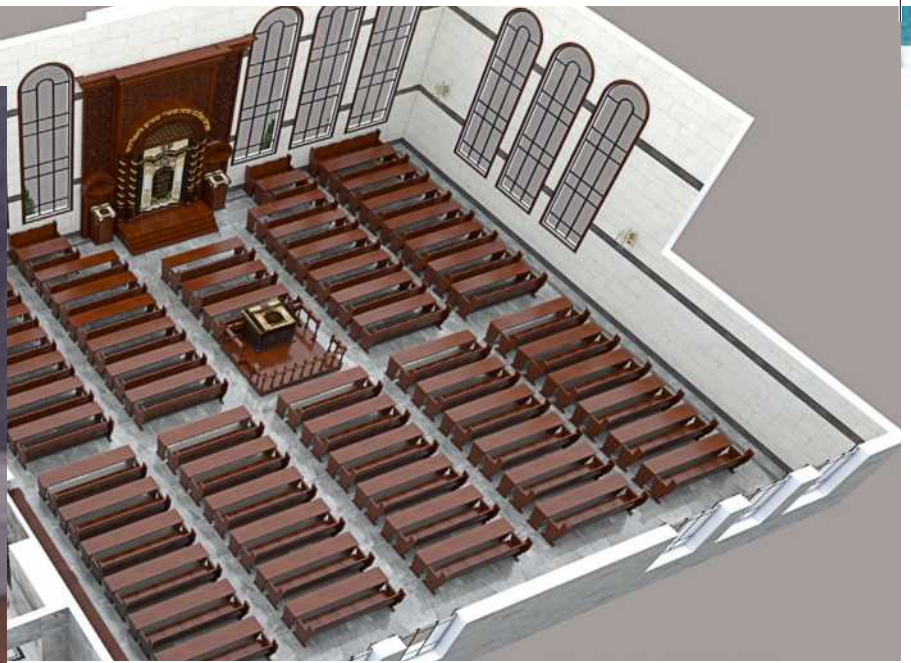
לך כנס

אכן, כבר בבית המדרש הזמני שלנו אנו יכולים להעיד על התועלת וההפצה העצומה שבית מדרש ע"ש הצדיק יוצר. ישנו יהודי מחסידות מוכרת שמגיע להתפלל בבית הכנסת וממש בימים האחרונים הוא ניגש אל אחד ממתפללי בית הכנסת והחל להתעניין בתורת ברסלב.

אכן, כך מוהרנ"ת אומר שהשם בית המדרש הוא על שם הדרשה, דרשו ה' ועוזו. אנשים חושבים שלדרוש את השי"ת שייך רק לבעלי תשובה או מקורבים, אבל האמת אינו כן. אנו מקיימים בית מדרש כדי שישמש כמקום בו דורשים עוד את הצדיק, מחפשים את אורו ומבקשים להידבק בדרכיו ולקיים עצותיו. זהו המטרה של בית המדרש.

מטרה נוספת טמונה בשם בית הכנסת. הרי זה מה שאסתר המלכה ציוותה למרדכי היהודי: לך כנוס את כל היהודים. כדי

תועלת שלא ניתנת לתיאור!

לבטל את רוע הגזירה שנגזרה אז היה צריך להתכנס יחדיו וזה בדיוק המטרה של בית הכנסת.

ואכן בית כנסת אמור להיות מקום בו מתכנסים יחדיו באהבה ואחדות. רבינו אומר שעמלק זה כלליות הרע, ר'ק ר'ע כ'ל ה'יו'ם, ולעומתו עמדו משה אהרן חור ויהושע, בילקוט ראובני כתוב שהראשי תיבות של שמותיהם זה אחי"ם. אף שהיה שם את משה רבינו שמי לנו גדול הימנו - מכל מקום רק בכוח האחדות והאחוה של משה יחד אם אהרן חור ויהושע זכו לנצח את עמלק, בשבת אחי"ם גם יחד.

למעשה יש כאן שני נקודות, הן את הנקודה שרק באחדות מצליחים, ומאיך שאחדות של ארבעה אנשים כבר מספיקה.

בעניין האחדות חשוב לזכור, בפרט כשניגשים לבנות בניין לקהילה של חסידי ברסלב: לאף אחד אין מונופול על ברסלב. אצל ר' שמעון בר יוחאי ראינו זאת בחוש, כשגורמים שונים ניסו להשתלט על ציונו הקדוש ולמנוע מכלל ישראל להגיע לשם, אך 'מה הקב"ה לכל, אף ר' שמעון לכל' ואכן, מזימתם לא צלחה, ואלפי אלופי ישראל השתטחו על הציון הקדוש כרצונם הטהור. כך גם רבינו הקדוש לכל, ולאף אחד אין בעלות על עניינו של רבינו, וצריך יחדיו להיות באחדות ובאהבה גדולה בין אנשי.

ברסלב אנו יודעים שרבינו הקדוש הוא הבעל הבית. פעם הגיע יהודי רחוק לקיבוץ באומן ורצו להוציא אותו, הוא היה ממש מגושם ומלא חטאים, אך הרה"ק מטשערין סרב 'כאן רבינו הוא הבעל הבית!'

התועלת העצומה שיש מבית המדרש ע"ש רבינו הקדוש לא ניתנת לתיאור. ר' נחמן בורשטיין זצ"ל סיפר שמכל בחורי אנ"ש שהיו בזמנו רק הוא ור' יעקב מאיר שכטר שיבלחט"א נשארו חסידי ברסלב, והכל משום שלא היה בית כנסת של אנ"ש. בפרשת ויגש זועק הפסוק 'הילד איננו ואני אנה אני בא', וזה ממש המצב כשאין בית כנסת מסודר של אנ"ש, הילדים חלילה נעלמים והולכים לרעות בשדות זרים ומוכרחים למנוע זאת.

שמעתי מר' מיכל דורפמן שקישר עניין זה למסופר במעשה מבעל תפילה שבא רוח סערה ולקח את התינוק, שגם זה מרמז שחלילה יכול לבוא רוח סערה ולקחת את הילדים, ובשביל זה מוכרחים שיהיה מבצר של תורה ויראת שמיים על שם רבינו הקדוש שם יתחנך כראוי הדור הבא של חסידי ברסלב.

ר' מיכל היה מוסיף ומבאר עניין זה גם בתורה ס"ז תניינא. רבינו מביא שם את הפסוק 'רחל מבכה על בניה - כי איננו', ור' מיכל שאל, הרי אנחנו כאן! למה אומרים שאיננו? ור' מיכל היה עונה במה שמדויק שם מדברי רבינו, כי איננו - על מקומם! אם אין מקום לאנשי הצדיק להתכנס שם הרי זה כאילו שהם אינם, כך לא תהיה שום המשכה.

התורה הקדושה מתחילה בבית רבתי, זה מרמז לבית המקדש. קיום התורה כולה תלויה רק בבית הכנסת, בית מקדש מעט - כי ביתי

בית תפילה לכל העמים, זה הרי היה המטרה של בית המקדש, ולכן כל בית תפילה תלוי בו קיום התורה כולה.

פעם, והיום...

זכורני כשבנו את בית המדרש הגדול בירושלים היו כאלו שגיחכו וזלזלו, 'איך תמלאו בית כנסת כזה גדול?' - כך הם שאלו. היום אין כלל את השאלה הזו, כבר כעת בית הכנסת צר מלהכיל. היום הצורך לפתוח בית כנסת הכרחי כל כך והדאגה היא לא כיצד למלא אותו, אלא כיצד יהיו מספיק מקומות...

זה הרי ממש כיתרון האור מן החושך. אני זוכר שכשהגעתי לא"י בתור בחור צעיר השול היה נסגר בשמונה בערב. כשהייתי בבית המדרש שלכם ראיתי איך שהכל מואר, אוצר הספרים מלא מזון אל זן, המזגנים פועלים בעוצמה, והקאווע שטיבל פועל במתכונת מלאה. כך אפשר לקיים שבת בבית ה' כל ימי חי! הרי אין אפילו צורך ללכת הביתה...

שמעתי שבבית שמש מתקרבים כבר לארבעים בתי כנסת של ברסלב (!) זה הרי מספר עצום! זה כזה פאר ויופי עבור רבינו הקדוש, כזה שמחה!

פעם היה כולל בשול בו למדו פחות מעשרים אברכים, היום מקימים בית כנסת עם כולל מלכתחילה...

ר' מיכל מבר
אז מקומות
ישיבה לכל
החיים באלף
וחמש מאות
דור. כיום
יש בתי
מדרשות
שראש השנה
בודד עולה
מחר כזה,
אבל ר' מיכל
ידע שהוא
לא עושה
חשבונות
של רווח
כספי, מטרה
אחת עמדה
לנגד עיניו:
הקלוז חייב
להיבנות!

שהשפיעו ומשפיעים עד היום על המשכיות תורת ברסלב ועצותיה * יריעה הסטורית מרתקת עם גילויים נדירים מכלי ראשון * ה'קלוז' של מוהרנ"ת באומן; בית מדרשו הגדול במא"ש; והקלוז באומן

בלי טלפון ודרייבר

מדוע חשוב כל כך לבנות בית מדרש של אנ"ש? הרי כרוך בזה כל כך הרבה מאמץ וטירחה, כאלו סכומים גדולים, ומה הסיבה שצריך לעבוד קשה כל כך?

אם נתבונן בהיסטוריה של ברסלב, הרי שבראש ובראשונה נחזור אל מוהרנ"ת שהוא היה הראשון שמסר נפשו על העניין הזה, וייסד את בית הכנסת הראשון על שם רבינו ז"ל.

שמעתי מר' מיכל דורפמן זצ"ל שאחד מאנ"ש אמר לר' נתן שאם לא יהיה לו בית כנסת לא יהיה לו כלום, ומוהרנ"ת התבונן בדבר וראה שאכן, בלי בית כנסת לא יהיה קיום לעניינו של רבינו, ובשביל זה השליך מוהרנ"ת את עצמו לתוך עניין בניית הקלוז, אף שהיה כרוך בזה כל כך הרבה מאמץ והקרבה.

צריך להבין, הרי בזמנו של מוהרנ"ת לא היו רכבים ולא טלפונים. ר' נתן היה צריך פשוט לנסוע מעיר לעיר ומכפר לכפר

בבית כנסת כזה יש כזה קידוש ה', אנשים חושבים שהחסידים מתפללים מאוחר, וכאן מקימים בית כנסת חסידי, וצועדים בדרך הבעל שם טוב, עם מניין ותיקין מידי יום. , ואנשים זרים שרוצים להתפלל מוקדם מגיעים לכאן. זה כזה פאר! כזה קידוש שם רבינו!

היום זה כזה נפלא, נכנסים לבית כנסת של אנ"ש, ויש סטים חדשים ומפוארים מכל ספרי רבינו, כזה פאר והדר, מכל המהדורות, הכל מאורגן ומסודר, אין שום מניעה, צריך רק חשק לבוא ולטעום מן האור הנפלא והטעם הערב.

זה לא מקדש מעט, זה מקדש הרבה! כזה מקום תורה ותפילה, אין בדל של ספק שכל העוסקים בעניין זה יזכו לרוב טובה וברכה. הטובה הכי גדולה אנו עושים לעצמינו, כך נזכה בס"ד להישאר ברסלב'ר חסידים, כך יזכו בנינו ודורותינו להישאר קרויים על שם רבינו הקדוש, וכך נזכה להגדיל תורה ולהאדירה, להפיץ מעיינותיו של רבינו הקדוש חוצה, וזכויותיו של כל שותף בזה בל יתוארו.

אשרינו!

מסע בשלושה תמנות

הרה"ח ר' נתן מיימון חוזר לשלושה תחנות בקורות ימי חסידי ברסלב, כאלו

זה ממש לא יאומן מה שהכוחות הצעירים עושים. בויליאמסבורג לדוגמא חידשו רק לאחרונה בניין חדש ומפואר עם כמה מאות מקומות ישיבה שכבר מלא מזון אל זן בקבלת שבת הראשונה שם. יש שם בית כנסת נוסף שפועל כבר במאה שנים, אבל האברכים ראו שצריך המון התחדשות ובכוחות רעננים הם הקימו כזה בית המדרש מפואר שמהווה מגדלור של תורת ברסלב.

לקראת התחלת הקמפיין אולי תאמרו כמה מילים של חיזוק לאנ"ש שבוודאי ירתמו לתת מכל אשר להם עבור עניין נשגב זה

יש דבר מעניין בשכונות החדשות. כולם מתגוררים בבנייני אבן מרווחים ומפוארים, ורק בתי הכנסת נמצאים בקרוונים זמניים וצפופים.

אך וודאי שחובה גמורה שבית הכנסת יהיה מפואר ומרווח כהוגן, ושיהיה בנוי ברוב פאר והדר בבנייה איתנה שיהיה לזה קיום לעד – ובטוחני שכל אחד ששילם טבין ותקילין עבור דירתו ישקיע עוד סכום עבור בית הכנסת, גם אם זה מעט קשה.

צריך לדעת שאם מתחילים לעסוק בבניית בית כנסת או כל עניין אחר שבקדושה, לבסוף וודאי יצליחו. יש כל כך הרבה בתי כנסיות מפוארים של אנ"ש, אימפריות של ממש, בנייני אבן מפוארים ומרווחים. אנ"ש כבר סללו לנו את הדרך, אנו צריכים רק להתחיל ורבינו הקדוש כבר יגמור. וברכתך בכל אשר תעשה'

מוהרנ"ת
התבונן
בדבר וראה
שאכן,
בלי בית
כנסת לא
יהיה קיום
לעניינו
של רבינו,
ובשביל
זה השליך
מוהרנ"ת
את עצמו
לתוך עניין
בניית
הקלוז, אף
שהיה כרוך
בזה כל
כך הרבה
מאמץ
והקרבה.

ר' אליהו חיים נסע אז
לארה"ב למשך חצי
שנה. כיום כשמישהו
נוסע לשבועיים זה
כבר סיפור שלם,
ונסיעה לחודש שלם זה
כבר כמעט קצה גבול
היכולת...

לזכות להגיע למטרה הנכספת בו יוקם בית המדרש של אנ"ש לשם ולתפארת.

כשמספרים את זה כדאי לזכור היכן התגורר חמי ר' צבי אריה. לא היה מדובר בעשיר אמריקאי שגר בווליה רב מפלסית, ממש לא. חמי יחד עם רעייתו וארבעת ילדיו התגורר בדירה פצפונת בה היה רק חדר שינה אחד (!) הוא ישן בסלון מחוסר מקום, ועל אף צמצומו האישי הוא לא חסך כל מאמץ ושלה סכומים אדירים עבור בניית בית כנסת מפואר ומרווח עבור אנ"ש. המצב הגיע עד כדי כך שמרוב מסירותו והבנת חשיבות העניין הוצרכה פעם חמותי לבקש מר' משה בורשטיין שישפיע על בעלה ר' צבי אריה שישאיר מעט כסף לכלכלת הבית...

גם העברת הכספים עצמה הייתה כרוכה בהמון מאמץ. בתנאים של אז לא הייתה קיימת האפשרות להעביר את הכספים בלחיצת כפתור. לא היה חשבון בנק ששם היה ניתן להפקיד את הכסף וכבר למחרת יוכלו להשתמש בו בבנייה לארץ ישראל ומי מדבר על עמותה... הכל היה כרוך בעבודת נמלים מורכבת.

חמותי עבדה אז כמזכירה בישיבת קמניץ, וכך היא הייתה מעבירה את הכספים. גם את הכספים שהיו שולחים לתמוך בחשובי אנ"ש כמו ר' לוי יצחק בנדר ור' שמואל שפירא הם העבירו בדרך זו.

אני זוכר שבשול היה אז כולל בו למדו רבים מאנ"ש כבניו של ר' שמואל שפירא ועוד, וסך האברכים היה 17 בלבד. היום יש לאותם 17 אברכים אלפי נכדים ונינים שמפארים את חסידות ברסלב. לשם המחשה, ר' משה בורשטיין שהיה מלומדי הכולל, כשרצו לערוך לו יום הולדת 90 תכננו לכנס את כל הנכדים והנינים וגילו שמספרם נאמד בכאלף כן ירבו!

שמסר נפשו עבור עניין זה. ר' אליהו חיים נסע אז לארה"ב למשך חצי שנה. כיום כשמישהו נוסע לשבועיים זה כבר סיפור שלם, ונסיעה לחודש שלם זה כבר כמעט קצה גבול היכולת... אבל ר' אליהו חיים נסע לחצי שנה תמימה, בלי טלפון ובלי פקס, וללא שידע אפילו מילה אחת באנגלית. וכך הוא אסף פרוטה לפרוטה, כשבינתיים בנו ר' קלמן היה עסוק בבנייה, וכך זכו ובית הכנסת של אנ"ש בירושלים הוקם ומהווה עד היום מגדלור של הפצת תורת רבינו, וממנו יתד ופינה לכלל חסידות ברסלב בעשרות השנים האחרונות שהוכפלה ושילשה את עצמה עשרת מונים.

ובלי עמותה וחשבון בנק...

המסירות נפש של כלל אנ"ש למען בניית ה'שול' במא"ש לא ניתנת לתיאור. אפילו רכישת כרטיס לארה"ב היה אז מעשה הרואי שהיה כרוך בעלות עצומה. חמי ר' צבי אריה רוזנפלד זצ"ל התאמץ גם הוא בכל כוחותיו למען העניין הזה, הוא שלח את תלמידיו שהיו עדיין בחורים צעירים לעמוד שעות ארוכות בתחנות הרכבת ולגייס פרוטה לפרוטה מהיהודים שחולפים בפניהם, גם גיסי ר' חיים מנחם קרמר הקריב בשביל כך שעות ארוכות מאוד.

אנשי שלומינו בכל קצוות תבל הקריבו נפשם וממונם בשביך העניין הזה, והכל בגלל ההבנה שבית המדרש על שם הצדיק הוא נצרך ויסודי כל כך, ולנו לא נשאר אלא ללמוד מהם, בפרט שאצלינו מדובר במאמצים קטנים בהרבה.

אני זוכר שבביתו של חמי היה תלוי טבלה בו הוא רשם את הסכומים שנתרמו על ידי כל אחד מתלמידיו, הוא וכל שאר אנשי שלומינו לא חסכו שום מאמץ כדי

ולאסוף פרוטה לפרוטה, והכל למען המטרה הנעלית של בניית הקלויז. לא הייתה לו את האפשרות לנסוע עם דרייבר או להרים טלפון לאנ"ש בטולטשין, ובכל זאת, ר' נתן שכל דקה מזמנו היתה מחושבת, יצא למסע גיוס הממון הנדרש לכך, ביסס בשלג הקפוא וחצה יערות אימתניים, והכל משום שהוא הבין שהעתיד של חסידות ברסלב כולה תלויה בכך.

בלי פקס

גם לפני למעלה משבעים שנה, אנ"ש הפנימו שמה שהיה נכון בשעתו אצל מוהרנ"ת נכון גם היום לחסידי ברסלב שבארץ ישראל. לברסלב היה כזה אור, אבל לא היה ניתן לגלות אותו החוצה, לא היה דרך להפיץ את הבשורה העצומה של תורת ברסלב, ואנ"ש החליטו שחייבים לבנות בית המדרש על שם הצדיק.

אנ"ש גם האמינו שהמצב הנוכחי דאז בו כל חסידות ברסלב בארה"ק לא מנתה יותר מכמה עשרות של אנשים לא תימשך זמן רב, מאחר שהיה בידיהם קבלה מר' אברהם ב"ר נחמן שעוד יבוא זמן שיצטרכו להעמיד שומר על הציון מרוב הדוחק שיהיה שם. והם ידעו שלא שייך שחסידות ברסלב תפתח כהוגן בלי שיהיה להם משכן ראוי.

גם הבטחתו של רבינו הקדוש 'מיין פייער וועט שוין טלואין ביז משיח וועט קומען' עמדה לנגד עיניהם, אך מאידך המציאות בשטח הייתה שמכיוון שלא היה מקום מסודר עבור אנ"ש, לא היה בית כנסת ולא חבורות הרי שרבים מבניהם של אנשי שלומינו מצאו את מקומם בחסידויות וקהילות אחרות. וחבל על דאבדין.

או אז התאזרו עוז כמה מאנ"ש, וכאן המקום להזכיר לטובה את ר' אליהו חיים רויזן זצ"ל, הוא הגבר הוקם על

נתן, אך מאז קיבל על עצמו את העול של בניית הקלוזי באומן הוא אמר שמעתה הוא מקדיש תשעים אחוזים מריכוזו ומאמציו בבניית הקלוזי באומן ורק עשרת האחוזים הנותרים מוקדשים לקורה בארץ ישראל, וכך אכן היה.

העיר אומן כולה ב250,000 דולר!

ר' מיכל מסר נפשו על העניין, ולא חת מפני כל המלעיגים עליו. הוא הכריז באוזני כל מי שהיה מוכן לשמוע על כוונתו להקים בית כנסת ענק ומקווה אדיר בו יוכלו לטבול אלף אנשים בבת אחת(!).

היו אז כאלו שצחקו עליו מאחורי הגב, כמות הנוסעים לאומן נמדד אז באלפים בודדים, וחזונו של ר' מיכל היה נדמה כחלום מופקע, אבל אחר כך סיפרו לי אנשים שהם מתחרטים שלא הלכו בדרכו של ר' מיכל. ר' מיכל - כך הם אמרו - ראה את הנוולד, לעומתו אנחנו התפקחנו רק כמה שנים מאוחר יותר וכשאנו רכשנו דירות באומן שילמנו מחירים גבוהים בהרבה והכל בגלל שלא האמנו באותו חזון. בשעתו יכלו לרכוש את העיר אומן כולה ברבע מליון דולר(!) אבל לא כולם זכו לראיית הנוולד שהייתה לר' מיכל.

אבל למעשה כשהגיעו לבניה נתקל ר' מיכל בדיוק בקושי שאתם תיארתם, ואולי קושי חריף בהרבה. אדם יחיד שאמור להרים בניין בסדר גודל ענק, כשאינו לו כל כך מהיכן לגייס מימון, וכך יצא לדרך מכירת המקומות בקלוזי. ר' מיכל מכר אז מקומות ישיבה לכל החיים באלף וחמש מאות דולר. כיום יש בתי מדרשות שראש השנה בודד עולה מחיר כזה, אבל ר' מיכל ידע שהוא לא עושה חשבונות של רווח כספי, מטרה אחת עמדה לנגד עיניו: הקלוזי חייב להיבנות!

ר' מיכל הגיע לקראת אנשי שלומינו עד כדי כך שהיה ניתן לפרוס את התשלום לעשרים וחמישה דולר לחודש בלבד! סכום פעוט, שלא לומר מגוחך, ובלבד שהכסף הדרוש לבניית הקלוזי יגוייס.

אך למעשה הסכום שגוייס עדיין היה רחוק מאוד מאוד מלכסות על הדרוש, אך השי"ת שראה את הרצונות הטהורים והחשיבות העצומה שייחס ר' מיכל

ר' מיכל כבר יסתדר...

אכן. הדברים מחזקים ומרוממים, וההבנה מדוע להשקיע בשביל זה את כל הכוחות מחלחלת היטב. אך מאידך, מדובר בסכומים עצומים וגדולים כל כך שגם לאחר שכל חברי הקהילה יתגייסו בכל כוחם עדיין לא נגיע לסכום המלא, ואולי יהיה כאלו שייגרם להם חלישות הדעת מכך שגם לאחר שנזכה להקים את בית הכנסת בפאר והדר עדיין יצטרכו חברי קרן הבנין לגייס סכומים גדולים ומשמעותיים, אולי יהיו כאלו שיחשבו שמדובר בסכומים שהם למעלה מן היכולת?

כדי לענות על השאלה הזו ברצוני לחזור לאבן דרך נוסף של המשכת אור רבינו הקדוש בעולם, והוא הקמת הקלוזי הגדול באומן.

היה זה לאחר נפילת מסך הברזל, כשהדרכים אל הציון הקדוש - משאת נפשו של כל חסיד ברסלב באשר הוא - נפתחו לרווחה, וחשובי אנ"ש התכנסו יחדיו כדי לדון בעניינים שונים הנוגעים להחזיר את עטרת ההתקבצות באומן ליושנה.

אנשי שלומינו הבינו אז שחייבים לדאוג לשלושה דברים: הציון הקדוש, בית כנסת ומקווה. למעשה באסיפה היו מאנ"ש שמיד התנדבו לדאוג לציון הקדוש וכל הנצרך בעניין הזה, אך את בית הכנסת הם השאיר לר' מיכל. זה פחות 'קרץ' להם. ולא מדובר ח"ו באנשים פשוטים וריקים, אדרבה מדובר באנשים חשובים שמקושרים ובטלים לרבינו הקדוש אך רק לר' מיכל היה את ההרגשה והזכות להתעסק בעניין הזה.

האמת היא שכשאני ראיתי שנותנים לר' מיכל להסתדר לבד עם בית הכנסת הייתי בטוח שהוא יכעס אך למעשה ראיתי שר' מיכל מיד מקבל זאת על עצמו, לגודל הבנתו בחשיבות עניין זה. יותר מכך, גם כשהמשיכו ואמרו שמכיוון שהציון הקדוש הוא העיקר ממילא אלו שמתעסקים בעניין הציון הם אלו שיפנו אל כלל אנ"ש ויתרימום לעניין זה ור' מיכל כבר 'יסתדר' ר' מיכל לא כעס ומיד קיבל זאת על עצמו.

עד אז היה ר' מיכל אחראי על כולל 'אור הנעלם' וכן ניהל גמ"ח בשם 'מאורות

על אף צמצמו האישי הוא לא חסך כל מאמץ ושלח סכומים אדירים עבור בניית בית כנסת מפואר ומרווח עבור אנ"ש.

אותו יהודי אמיד, והוא מספר לי שהוא הבטיח שביום שני הבא הכסף כבר יהיה אצלנו!

למעשה, היהודי הזה, שמבחינתו יהודים בחו"ל הם חצאי יהודים, המשיך לתרום ולתמוך בבניית הקלוז'וסקום תרומותיו הצטבר עד לסכום האדיר של מליון דולרים טבין ותקילין!

כבדך אגב, אותו יהודי לא היה קשור לברסלב כלל. הוא לא פתח ספר מספרי רבינו, ולא נסע לאומן, הוא רק אמר שכשיגמרו את הבניה הוא יסע לאומן לראות, אך למעשה גם כשגמרו לבנות הוא לא ראה צורך לנסוע. רק כמה שנים אחר כך באחת מנסיעותיו נגנב ממנו מחשבו האישי והוא קיבל זאת כרמז משמיים על עניין הנסיעה אותה הבטיח ולא קיים, ואז הוא נסע לאומן. ר' מיכל התבטא שהרבי בעצמו בחר בו לבנות את הקלוז'וס!

ובמבט לאחור, במין 'חכמה שלאחר מעשה' מבינים היטב את גודל פעולתו של ר' מיכל. היום הקלוז'וס משמש כמקום המרכזי לתפילות באומן, מקום בו נפגשים יהודים מעשרות מדינות בכל קצוות תבל, זה ממש שינה את המפה כולה באומן. זה מקום תפילה ומקום תורה מרכזי ביותר, והכל בזכות המסירות נפש והקפיצה למים הסוערים אף שהיה נדמה שמדובר בסכומים שהם למעלה מהיכולת.

שאנו רשעים על כך שאנו בונים מחוץ לארץ ישראל...

היה זה בעת שעסקו בבניית קומת המקוואות, והביאו אז מומחה גדול למקוואות בשם ר' נחום רוזנברג. ר' נחום דרש שמכיוון ואין השגחה קבועה במקוואות במשך ימות השנה לכן הקירות צריכים להיות עבים יותר כדי שלא ינזקו ממוזג האוויר הסוער השורר באוקראינה, התברר שהחיזוק והבעיבו הוא בעלות של בערך פי עשר (!) מהמחיר אליו התכוננו, ולמעשה חסרים ארבעים אלף דולרים אותם יש לגייס בדחיפות עלינונה.

ר' מיכל החליט מיד לקרוא לאותו יהודי בלי לעשות חשבונות רבים, וקבענו אסיפה בערב שבת בשעה שתים עשרה בבית מדרשינו במא"ש. בשעה המיועדת נכנס האיש ור' מיכל, שפניו היו מופנים לכיוון הקיר, החל לדבר אל ה' יתברך בקול כך שכולנו שמענו את דבריו, וכך הוא אמר: רבונו של עולם, אנו רוצים לבנות בית כנסת עולמי. לא מדובר בבית כנסת שכונתי או עירוני, אלא בבית כנסת כזה שמכל העולם יבוא להתפלל בו, רבונו של עולם, חסר לנו כעת ארבעים אלף דולר כדי להמשיך בבנייה עזור לנו שנזכה להשיג את הסכום הזה. וכך הסתיימה האסיפה! בלי שום דיבורים או שכנועים, רק תפילה קצרה של ר' מיכל וזהו.

והלא יאומן קרה. שעה בלבד לאחר מכן אני מקבל טלפון מהחבר שהיה קרוב אל

לבניית הקלוז'וס פעל בדרכיו הנעלמים כדי לעמוד לימין עבדי.

כך היה כשבאחד הימים נכנס יהודי שלא זכה לשמור תורה ומצוות להיכל בית מדרשינו במא"ש, הוא פגש שם את ר' מתתיהו חשין שהתעניין אצלו למה הוא הגיע לבקר בשול והלה סיפר לו שאמו הישישה שחצתה כבר את גיל התשעים וזכרת מימי צעירותה את העיר אומן ומכיוון ששמע שהולכים להקים שם בניין בית כנסת הוא רוצה להשתתף בבנייה. למעשה הוא תרם מאה וחמישים אלף דולר, סכום עצום בימים ההם. ומדובר ביהודי רחוק מאוד שאינני בטוח אם נכנס לבית כנסת בראש השנה, והתגורר במקום בו כמעט לא נמצאים יהודים.

חצי יהודי ומליון דולר

סיפור נוסף היה עם יהודי שהשקפתו היתה ציונית מובהקת, עד כדי כך שהוא סבר שמי שלא מתגורר בארץ ישראל הוא רק חצי או רבע יהודי, ופעם כשנזקק לקביעת מזוזות הוא נעזר באחד מאנ"ש שהכיר אותי. למעשה כשראינו שחייבים לגייס סכומים משמעותיים ביותר עבור הקלוז'וס העלה מישהו את שמו של אותו ציוני, אבל מיד ביטלו את דבריו, הרי אם נספר לו שאנו מבקשים לבנות בית כנסת באומן שבחו"ל – לא רק שלא יתמוך בנו אלא אדרבה הוא יתקוף אותנו

שלושה מתפללים משתפים
ברגשות לקראת הקמת בית הכנסת החדש:

אשר יחדיו נמתיק סוד בית א-לקים נהגד ברגש

ישבנו מסביב לשולחן בבית הכנסת, שלשה אנשים שכבר היום
חיים ונושמים את בית הכנסת ומתנדבים למענו מעל ומעבר, ר'
נחמן גרינוולד (נחמן, חסר חלב במקרה), ר' **יצחק טורץ** (המבוגר
שנהיה צעיר), ר' **הערשי קרמר** (הכתובת לתרומת ספרי קודש),
לא היה צורך הרבה בלשאול או בלהקשות, איך שהתאפשר וניתן
להם רשות הדיבור תיכף פרץ החוצה האהבה והחיבור הגדול
לבית הכנסת ולולא השעון המתקתק היה אפשר לשבת עוד
שעות ארוכות ולהקשיב ולהתחבר.

enfe חנוכות כבוד...

לכתן אחרי במדבר

כולנו באנו ממקומות שבהם היה לנו בית כנסת מבוסס ומסודר, וכאן כולנו הגענו למקום חדש שאין בו כלום ונדרש מאיתנו להתחיל את הכל מאפס, האם קיימת בתוכם איזו הרגשה בלב שאולי היה עדיף לישאר ליד הבית הכנסת הקיים והמבוסס ולא ליפול לתוך ארץ ציה וערבה?

ר' הערשי קרמר: אני יכול להעיד על עצמי שבבית כנסת שבו היינו נמצאים לפני שהגענו הנה היה את דור המייסדים וכולנו היינו כעין 'נטפלים' שלהם, כמה שקירבו אותנו ונתנו לנו תחושה טובה, למעשה לא הרגשנו קשורים בלב לבית הכנסת, כי ההתעלות שאדם חש בתוך בית הכנסת 'שלו' זו הרגשה אחרת, כל החשק שלו בתפלות זה משהו אחר, רק בית הכנסת שבו אני הייתי שותף לבנייתי, אוכל להרגיש שזה הבית 'שלי'.

ר' נחמן גרינוולד: כמו שעד היום גרנו בשכירות והיה לנו את הבית לישון בו, אבל זה לא דומה לגור בבית שלך שבו אתה כל הזמן חושב ודואג מה חסר פה, מה אני צריך לסדר פה, זה שואב אותך אל תוכו בכל החושים, אותו הדבר בבית הכנסת, עד עכשיו היינו בבית כנסת של שכירות, זה כמו שאתה נכנס לבית הכנסת זר ואתה מתארח שם, פה אני לא מתארח, פה אני גר, ליכנס היום לבית הכנסת זה כמו ליכנס לבית שלי שבו אני כל הזמן דואג לראות מה חסר לי פה, מה אני צריך לסדר.

ור' יצחק אתה הרי כן היית בבית הכנסת שלך שהקמתם אותו לבד, האם לך כן קיים איזו הרגשה בלב של מה לי ולנטל הזה?

ר' יצחק טורץ: אני יגיד לך את האמת, הרבה אנשים שואלים אותי מה לך ליכנס מחדש לכוזה סיבוב, להתפלל באוהלים, ובלי מקוה, היית כבר במקום מבוסס למה לעזוב, אבל התשובה האמיתית, כשאני מתחיל הכל מחדש אני נהיה צעיר! הרגשתי כבר על עצמי שאני ממש מזדקן כי כשהיינו שם צעירים היו לנו הרבה פעילות אבל עכשיו הזקנה קופצת, מה שאין כן כאן אני מרגיש שאני מתחיל הכל מחדש וכמו שאומרים החיים לאחר המות, כך ממש אני מרגיש, הבית הכנסת ממלא אותי ב'חדוות העשיה'.

יש מדבר לאגם

אם לפני שבאתם לגור כאן ברמה ד' 3 היית מספר לכם שהולך להיות כאן כזו קהילה יפה ובית הכנסת נפלא האם הייתם מאמינים לי או שאנחנו נמצאים בתוך חלום שהולך ומתגשם לנגד עינינו.

ר' יצחק: התשובה שלי חד משמעית חלום שהולך ומתגשם, אנחנו בתוך חלום, לא חלמתי שכך הולך להיות אני כבר חשבתי לעצמי שאני אגיע לכאן כפנסיונר לבוא להתפלל ולא מעבר לכך ולא עליתי בדעתי שגם ברמה ד' 3 יכול להיות מציאות שיהיה כזה בית הכנסת נפלא אנחנו פשוט בתוך חלום.

ר' הערשי: לפני שבאתי לגור כאן חשבתי שמסתמא יהי כאן כמה בתי כנסיות וישתלב איכשהו בתוך אחד מהם ואז במקום שנוכל להתעסק עם המהות האמתית של הרב'ה ההתעסקות תהיה בדברים אחרים לגמרי, אבל כל כך הופתעתי שהצלחנו להתאחד ולייסד מקום שכולנו תלמידים של הרב'ה, ופשוט מקיימים את מאמר רבינו "החזיקו עצמכם ביחד".

ר' נחמן: אספר על עצמי, בפעם הראשונה אני יוצא מהבית ושואל אנשים היכן יש כאן בית כנסת של ברסלב? אומרים לי תלך בסוף הרחוב יש שם בית כנסת של ברסלב, אני הולך, נכנס לבית הכנסת, שם מבט,

ההתעלות שאדם חש בתוך בית הכנסת 'שלו' זו הרגשה אחרת, כל החשק שלו בתפלות זה משהו אחר, רק בית הכנסת שבו אני הייתי שותף לבנייתי, אוכל להרגיש שזה הבית 'שלי'.

ואני מרגיש שזו הפעם אחרונה שאני עובר את המשקוף שמה, איזו עליבות וחוסר תנאים, וכך עם המחשבות האלה אני יוצא אחרי תפלת מעריב ומתחיל ללכת את כל הרחוב אבל ברגע הבא אני מתעשת ומתנער מהעצבות, ואני אומר לעצמי 'נחמן, זה הרי לא הפעם אחרונה, הרי אתה הולך להישאר כאן, הילדים שלך הולכים להיות כאן, והחלטתי במקום, אני הולך להרגיש חלק מהמקום הזה ויהי מה, ועד היום הזה מה שמנחה אותי פה שכולנו ביחד נפעל ונהיה חלק מהמקום הזה, זה באמת מה שרואים פה, ולכן אני חושב שכן, זה ממש חלום כל מה שקורה כאן.

קשר מתוך נתינה

ברוך השם כולכם אנשים עסוקים וטרודים מעל ומעבר, אבל אתם נרתמים לבית הכנסת כל אחד בתחומו זה באוצר הספרים שהולך ומתרחב לרווחת הלומדים, וזה בפינת הקפה שפועלת עשרים וארבע שעות ביממה, מה מביא לכם את רוח הנדיבה הזאת להתנדב ולתרום?

ר' נחמן: קודם כל ההסתכלות שלי ברגע שאני נכנס לכאן זה לא שאני נכנס לבית הכנסת, אלא אני נכנס לביתי ולמשפחה שלי, ושואל את עצמי היכן אפשר יותר להיטיב פה יותר, לתת פה, ואני יגיד לך את האמת כל פעם שאני נכנס לחדר קפה אני שואל את עצמי מי אומר שתצליח לתפעל ולתחזק את המקום הזה הלאה, ובאמת אני לא בן אדם שתמיד מצליח, אבל אני כן בן אדם שתמיד רוצה ומשתוקק, ותמיד לרצות זה אני כן יכול! וזה מה שמניע אותי כל פעם, זו גם הנקודה שחשוב להרגיש עכשיו כשמדובר בבניית בית ה', עלינו להתמיד ברצונות! אני בטוח שאם כולנו נרצה נוכל גם להגיע לבנות רחוב שלם ולא רק בנין בודד, אנחנו רק צריכים לרתום את עצמנו ואז נוכל להגיע רחוק מאוד.

דבר נוסף שחוויתי מנסיון, אין צורך לחכות שמישהו יגש אליך, אם אתה רואה שצריך משהו פשוט קום ותעשה, אולי בהתחלה אף אחד לא יבקש, אבל אחר כך כולם יעריכו את זה, אני זוכר שבהתחלה פשוט התחננתי לבן אדם קח כוס קפה, אבל למחרת כבר קיבלתי טלפון 'נחמן, למה אין חלב?' [וברוך השם שאנשים יודעים שאפשר להתקשר לבקש..]

ר' יצחק מעיד: אני יכול להוסיף שאנחנו לא יודעים אפילו איזה קירוב לבבות הפינת קפה הזאת וה'גדולה לגימה' עושים, פגשתי כאן אנשים בוותיקין שהעידו שתחילת החיבור שלהם למקום כאן זה בזכות הפינת קפה!

ר' הערשי: יום אחד נכנסתי לבית הכנסת

לבוא ולהתחזק בדרכים של הרב'ה זה רק אם הוא מגיע לבית הכנסת ופוגש שם את החברים והוא מרגיש שזה הבית שלו והדו שיח ביניהם זה עבודת השם, רק זה באמת יכול להרים את הבן אדם בעבודת השם.

ר' יצחק: שמעתי פעם הגדרה על ברסלב מר' משה שפירא, שברסלבר'ס זה "עדר של מתבודדים", מצד אחד הם "עדר" הולכים ביחד ומתחזקים ביחד, ומצד שני הם "מתבודדים" כל אחד יש לו את העבודת השם שלו הפרטית, כמו שרואים בס"ת שאם חסר אות אחת כל הס"ת פסול ומצד שני אם אות אחת נוגעת בשניה זה גם פסול כי מצד אחד לכל אחד יש את הנקודה שלו והמוקף גויל שלו, אבל מצד שני אם חסר מישהו אפילו אחד כל הספר פסול!

ר' נחמן: לפעמים בשבת בבוקר קורה ואני קם מאוחר ואני הולך להתפלל באיזה בית כנסת אחר, אבל אתה מרגיש שם משהו אחר, כמו אחד שבא להתארח ולא מרגיש שייך ומחובר, ולכן גם התפלה היא עם פחות חשק וחיות, ולכן רק כמה שאדם מרגיש מחובר ושייך למקום תפילה שלו כך התפלה מקבלת יותר חיות ומתיקות, אפילו לשבת וללמוד פה זה טעם אחר בלימוד, כי אתה מרגיש פה חלק ומחובר, אפילו לשתות קפה אנשים מעידים שהם מרגישים כאן טעם אחר..

**פה אני לא מתארח,
פה אני גר להיכנס
היום לבית הכנסת
זה כמו להיכנס לבית
שלי שבו אני כל
הזמן דואג לראות מה
חסר לי פה, מה אני
צריך לסדר.**

באחד בלילה ואני רואה אברך ליטאי יושב ולומד, אני שואל אותו היכן אתה גר? והוא עונה לי בד'1-1, אז אם כך מדוע אתה צועד עד לכאן, והוא עונה לי שכאן הוא יודע שלא משנה מתי הוא יגיע תמיד יהיה לו מה לשתות ומה לאכול, הוא מספר שבזכות זה הוא זוכה לעשות התבודדות כל פעם בדרכו חזרה הביתה.

ר' יצחק: היום פגשתי אברך שהיה גר כאן לתקופה קצרה והוא היה מגיע להתפלל כאן הרבה, והוא אומר לי האויר הנח והזך שאני מרגיש אצלכם בבית הכנסת זה משהו מיוחד, אין עוד כאלו בתי כנסיות, כזו אוירה מיוחדת ומאחדת שהוא חש פה, כל כך הרבה סוגים של אנשים אבל כולם נמצאים ביחד באופן שכמעט ולא נמצא היום.

ר' הערשי: לגבי עצם השאלה, האמת שאני אף פעם לא חשבתי שאני קשור בכלל להתרמה, אבל כשבאנו פה בהתחלה לא היה כאן שום בית הכנסת שהיה שם ש"ס שהיה אפשר לשבת וללמוד שם, ואחרי שבנינו את האוהל אמרתי בוא ננסה להתרים אנשים לש"ס קטן וניגשתי לאנשים ושאלתי האם הם מוכנים לתרום לפחות כרך אחד של ש"ס קטן וברוך השם מצאנו תורמים לכל הש"ס, ואז ראיתי איך שהציבור כאן חם לכל דבר שבקדושה ושלא צריכים לעמול קשות ולהתחנן, אחר כך עשיתי התרמה לחומשים שיהיו בבית הכנסת ותיכף הכל נתרם, משם הכל התחיל להתגלגל עד האוצר היפה והמורחב שיש לנו היום.

אני נזכר בסיפור אחד שהיה לי כשהתרמתי לשו"ע, נגש אלי אדם שהוא רוצה לתרום לי ממעשר שלו אלף שקל אבל אין לו שום דבר שהוא יוכל לתת ממנו את המעשר, בכל זאת קפץ ונתן לי אלף שקל! הוא מתקשר אלי שעה אחר כך ומספר לי שהיתה לו עיסקה שהיתה תקועה כחצי שנה ועכשיו הוא מקבל טלפון מהבן אדם שהוא רוצה לסגור את העסקה.. ולא יאומן.. הריווח שיש לו מאותו עיסקה זה עשר אלף שקל בדיוק לפי החשבון של המעשר!!

רואים בחוש שיש כאן רצון השם וסייעתא דשמיא שמלווה פה את הכל.

עוד איזה סיפור קטן, אחרי הקמפיין שעשינו לצורך רכישת הספרים בחנוכה, התקשר עלי גבאי מאחד הבתי כנסיות כאן בשכונה ושאל אותי איך הצלחנו, עניתי לו שפשוט התפללתי, אז הוא אומר לי אתה עובד עלי "באמת התפללת??!" רואים כמה הרב'ה מחדיר בנו את הנקודה הזאת של התפלה וכמה שעם התמימות הזאת בתפלה אפשר להגיע לכל מקום.

ואני אפתח לכם

עם יד על הלב, האם כל הפרויקט הנוכחי שאנו עובדים עליו בימים אלו נראה לכם בר ביצוע?

ר' יצחק: כשמתכננים את הבנין זה נראה כדבר רחוק מהענינים, אבל עם הרצונות שאנו מגלים בקרב הציבור בשטח ועם האש

להתבודד בחבורה

דוקא כברסלבר חסיד שיעקר העבודה שלנו כמו שהרבה מלמד אותנו זה בינו לבין קונו אם כך מה כל כך החשיבות לבוא ולהיות חלק פעיל מהבית הכנסת?

ר' הערשי: מה שבאמת יכול לגרום לבן אדם

ולזה בדיוק נדרש הבית הכנסת של ברסלב כי אם אין את זה אתה נשאב לתוך הסטנדרט של עבודת השם במצות אנשים מלומדה, וכדי שנצליח להגיע לנקודת האמת שתובעים מאיתנו ודוקא בתוך ים של רוחניות שקיים היום אנחנו חייבים בית הכנסת משלנו.

לך בכוחך זה!

לסיום מה יש להגיד לכל המתפללים לרגל תחילת הבניין?

ר' הערשי: רבותי! הולכים לבנות כאן בנין לנו ולדורותינו! אם אנחנו רוצים שאחנו והילדים שלנו יוכלו לגדול בדרך של הרב'ה אנחנו חייבים להתעסק רק עם זה עכשיו בכל הרמ"ח והשס"ה!

כמו שכל אחד לפני שהוא נכנס לדירה שלו כל התעסקות שלו היתה רק בנושא אחד, איזו דירה לבחור, ואיפה יהיה לו הכי טוב והכי נוח, וכל זה בדירה של עולם הזה, הבנין שעכשיו אנחנו מתעסקים בו זה לנו ולדורותינו והעולם הבא של כולנו אז על אחת כמה וכמה שכל התעסקות שלנו צריכה להיות בכל חלב וכל דם.

ר' נחמן: האש כאן לא הולכת לדעוך להיפך היא הולכת לעלות ולעלות, אנחנו הולכים להתאמץ פה יותר ויותר, ואני בטוח שעם הלהבה בלבבות שמתלקחת כאן אנחנו נצליח עוד הרבה יותר ממה שכולם חושבים.

ר' יצחק: אני בטוח שכולם מבינים פה את החשיבות והצורך שיש בבית כנסת שיפאר וירומם את שם וכבוד הצדיק אשר רוחו הגדולה ונשמתו הטהורה שורים כאן בקיבוץ הקדוש הזה, ולכן בטוחני שעם הרצונות שיש כאן לכולם נראה בעזהשי"ת איך שהבנין קורם עור וגידים.

ולכל מי שעוד דואג וחושש מה יהיה.

נסמוך על כוחו של אותו זקן שהולך לפנינו בכוחו נשען ועל כוחו נסמוך כי ענה ואמר "מה לכם לדאוג מאחר שאני הולך לפניכם"

וענה ואמר "וכי אתם בונים בנינים? אתם מביאים לי אבנים וסיד, ואני עושה מזה בנינים נפלאים"

נביא כולנו לרבינו את האבנים וסיד שלנו והוא כבר יבנה לנו את הבנין הנפלא.

קיימים באנ"ש נאמנים ונחמדים לעד ולעולמי עולמים.

ר' נחמן: בזמנו כשסבא רבה שלי ע"ה התקרב לברסלב הוא החליט פעם שהוא נוסע לרבי'ה בכל מחיר, וכך הוא עשה את הדרך הארוכה מפולין ועד אומן לבד בדרך שהיה בה כדי לסכן את הנפש.

לכן אני אומר: היום לא נדרש מאיתנו לצעוד אל הרב'ה מפולין ועד אומן.. אבל כאן יש לנו הזדמנות של מסירות נפש. נכון שאנחנו לא חיים בעידן של גלגולי שלג וכדו' אבל אצלינו לבנות את הבנין זה הגלגולי שלג והסגופים והמסירות נפש שיש לנו היום!

ר' הערשי: דוקא בגלל שהיום הכל כזה נוח, וגם מבחינת רוחנית יש היום כל כך הרבה תורה ותפלה ובתי כנסיות ובתי מדרשות מלאים, דוקא מתוך זה נדרש מאיתנו כברסלברס לא לבוא ולהשאר ולהסתפק במה שיש אלא לדרוש את המעבר' את המעל' ולא להסכים להישאר בתוך הסטנדרט שקיים היום, נדרש לזה מידה של מסירות שהיא יכולה להיות לפעמים אף יותר מללכת ולהתגלגל בשלג,

כאן אני מרגיש שאני מתחיל הכל מחדש וכמו שאומרים החיים לאחר המות, כך ממש אני מרגיש, הבית הכנסת ממלא אותי ב'חדוות העשיה'.

בעינים שיש כאן לאנשים אז זה חד משמעי בר ביצוע.

ר' נחמן: אני ראיתי בעבר המון פעמים, אף אחד לא מבקש מאיתנו להרים לבנים ולסחוב משאות, אלא הקב"ה אומר לנו כבר יבנה לכם רק פתחו לי פתח כחודו של מחט, מה שנדרש מאיתנו זה קצת לשנס מתניים ולהפשיל שרוולים, אבל ברגע שאנחנו נתחיל לבצע את המוטל עלינו אז פתאום נגלה שדוקא ממקומות שהם הכי בלתי צפויים פתאום הישועה צומחת ואני בטוח שאנחנו נראה את ההתגלות הזאת, רק בהתחלה נראה לנו לפעמים שנדרש מאיתנו ממש להיקרע, להזיע, להצמיח בשביל זה שערות לבנות, רוצים בשמים לראות עד כמה המסירות הזאת בהתחלה, אבל בהמשך מצליחים להצמיח פרות יפים ומתוקים.

בטוחני שעל אף שהפרויקט הזה הולך לקחת זמן וזה לא דבר שאמור לקרות בין לילה, יש כאן המון עבודה, אבל אם יש את המסירות את הזיעה של מצוה בהתחלה אז אחר כך זה כבר רץ ומתגלגל מעצמו בסייעתא דשמיא.

אשאל שאלה, אם יבואו ויגידו לאדם 'מחר אתה עושה בר מצוה לבן שלך', וכי מישהו חושב שהוא לא יעשה? ודאי שהוא יעשה ויהיו לו האמצעים להשיג את הכסף והכול יסתדר, כולנו הולכים לעשות בר מצוה, הבנין הזה הולך ונבנה בשבילנו בשביל ילדינו, ולכן אני בטוח שאם לאדם יש את המסירות נפש אז פתאום יהיה לו מהיכן להשיג את הסכומים והכל יסתדר לו בעז"ה.

שרשרת של מסירות נפש

אנחנו כברסלבר חסידים גדלנו כולנו על הסיפורים אודות המסירות נפש של אנ"ש בפולין ובאוקריינא האם גם היום אתם חושבים שיש בתוכנו כוחות ועוצמות כאלו? הסיפורים האלה הם משהו ששייך לדור העבר או שגם אנחנו יכולים לקחת חלק בסיפורי הגבורה האלו?

ר' יצחק: כמו שהתפילין שאנחנו מניחים כיום הם אותם תפלין, בכל הדורות הניחו תפילין וטוטפות רק היום אנחנו מניחים את אותם תפלין עם תנאים מהודרים יותר ועם כלים שיש לנו היום, גם המסירות נפש לדברים שבקדושה יש היום רק בכלים ואופנים אחרים, ולמרות שאנחנו בודאי רחוקים שנות אור ממושגי עבודת השם שהיו בדורות הקודמים אבל אנחנו יודעים שהעצות של הרב'ה תקפים לדור הזה בדיוק כמו לדורות הקודמים, ולכן ודאי שצריך להיצמד לסיפורים על הדורות הקודמים ולראות איך אני מקיים את זה היום עם התנאים הנוחים והנאותים שיש היום, כי גם בזמננו הכוחות של המסירות נפש חיים

אחרי הקמפיין שעשינו לצורך רכישת הספרים בחנוכה, התקשר עלי גבאי מאחד הבתי כנסיות כאן בשכונה ושאל אותי איך הצלחנו, עניתי לו שפשוט התפללתי, אז הוא אומר לי אתה עובד עלי "באמת התפללת?!!"

אנחנו לא יודעים אפילו איזה קירוב לבבות הפינת קפה הזאת וה'גדולה לגימה' עושים, פגשתי כאן אנשים בוותיקין שהעידו שתחילת החיבור שלהם למקום כאן זה בזכות הפינת קפה!

אפילו לשבת וללמוד פה זה טעם אחר בלימוד, כי אתה מרגיש פה חלק ומחובר, אפילו לשתות קפה אנשים מעידים שהם מרגישים כאן טעם אחר...

בנין

הבית

שלנו

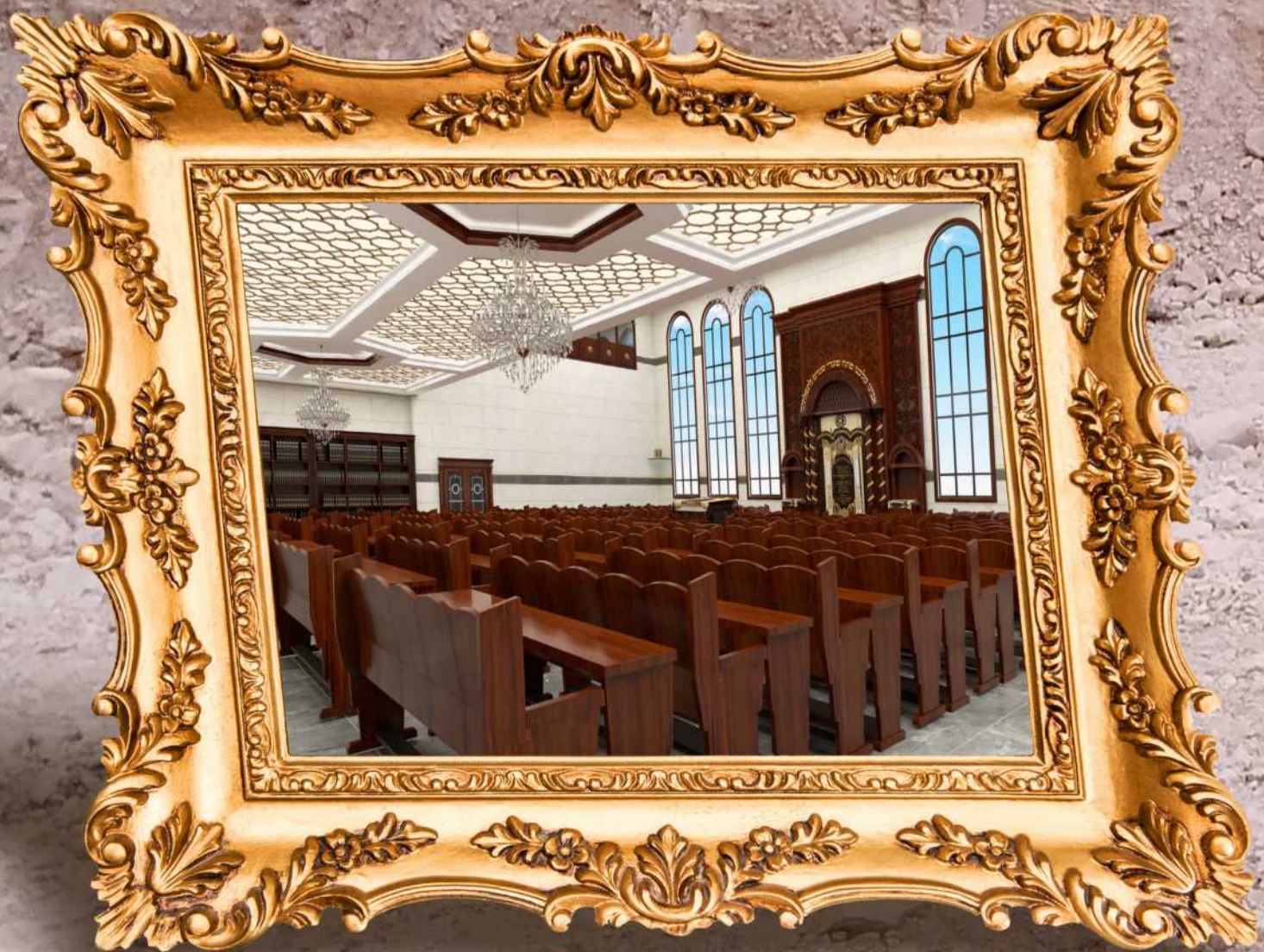
לא יהיה

תמיד שאפתי שהבית כנסת שלנו
יהיה "לא פחות" מהביהכ"נ ההוא.
שמעון בריינס בשטח

בעלי המקצוע ואדריכלי בית ה' מגלים את הקו המנחה אותם לאורך הדרך:

העוסקים במלאכה בחרושת העץ והאבן מרפים לרגע ועוזבים את כלי העבודה כדי לתת כמה תשובות לשאלות הציבור המבקשים לדעת בפרוטרוט, מה הן התוכניות, השאיפות, החזונות, ונעתרו בחפץ לב לגלות מעט מאחורי הפרגוד, מה כבר עשו ומה עוד צפוי לנו.

♦ בל הבמי לב בנם יביאוי ויעשו את המשבוי ♦

החזון שלנו

דבר ראשון, מתחילים לתכנן פרוייקט אדיר כזה לבנות בית של קבע בנין מפואר לכבוד שמים, איך אתם ניגשים ואיזו מחשבה תחילה מקדימה לסוף המעשה?

הרב בעריש שמלווה את הפרויקט הזה מההתחלה משתף אותנו בגישושים הראשוניים עד להתפתחות המלבבת: בעצם, אז בהתחלה עדיין לא ידענו בדיוק על מה אנו הולכים, רצינו בית כנסת והלכנו לבדוק אצל השכנים והקהילות השונות ולבקר בבתי כנסיות שונים כאן ברמה ד' ולבנות לפי זה תוכניות, כשהיו בידינו התוכניות הלכנו לאדריכל כדי לשרטט את זה על הנייר, בהתחלה הלכנו על בנייה קלה מפלית כמו שבנו הרבה קהילות מבית שמש, ובכל זאת רצינו משהו מיוחד, כי אנשי ברסלב מחונכים מילדות להשקיע בבית ה' לא פחות מבבית הפרטי.

ככל שהתקדמנו עם התוכניות הבנו שעם בנייה כזו נישאר תקוע לשנים בלי יכולת להוציא רשיונות לקבל אישורים מתאימים וטופס 4 וכדומה ולא נוכל להתפתח הלאה, הגענו להרב נפתלי קמינר אדריכל בעל שם שיבדוק את הנושא אולי יצליח להשיג לנו תוכנית שהבנייה תעמוד בתקן הנדרש, אבל בסוף שינינו כיוון ובעזרת הרב קמינר שפשוט הצליח לייצר פה יש מאין והוציא מתחת ידו תוכנית מפורטת ומושקעת להפליא עד שפשוט התביישנו בתוכנית הראשונה שלצד זו האחרונה היא נראית שרטוט של ילדים. ממש פנים חדשות באו לכאן.

בישיבה הראשונה שלנו איתו צחק מאיתנו 'זה כמו להזמין קייטרינג לחתונה ולסגור כל מיני סלטים ותוספות בלי להזמין מנה עיקרית', הוא לא הבין מה יש בתוכנית, לשבחו ייאמר כי הוא אף פעם לא דוחה או פוסל אלא מתאזר בסבלנות ובמאור פנים ומכוון לדרך הנכונה, ואנחנו שהגענו אליו במטרה שיגיד לנו איך אנו משיגים תו תקן לתוכנית הראשונה וחשבנו שיקח שבוע יצאנו בסוף עם התוכנית החדשה והמפוארת.

ר' נפתלי תרם מנסיונו העשיר כשידיו רב לו בתכנון ועיצוב בתי כנסת, וגם בימים הכי טרודים כמו בערבי חגים תמיד הדלת שלו פתוחה ושוקל כל דבר וכל הצעה בכובד ראש, מדובר בתכנון מדויק מצד אחד ומצד שני לחסוך כמה שאפשר בעלויות.

הרב שמעון ברניס: יש בחפציבה בית כנסת ספרדי יפה ומפואר בשם מגן אברהם, יושבים שם אברכים מכל העדות והסוגים והוגים בתורה, תמיד שאפתי שהבית כנסת שלנו יהיה "לא פחות" מהביהכ"נ ההוא, מדובר שם בקהילה ספרדית לא עשירה במיוחד, אברכים כמונו, שלנגד עיניהם עמד דבר אחד ומטרה אחת: לבנות בית לה' עם כל הלב כפי שההלכה דורשת וכפי שהתורה מצוה לנו בבניית משכן לה', זה בית א-לקים וכך צריך להיראות מקום תפילה ומקום תורה.

המסקנא שלי היתה שאם הם יכולים אין סיבה שאנחנו לא נוכל, אין לנו אמצעים ויכולות פחות מהם.

וכמו שרבי בעריש ציין הגענו בהתחלה לר' נפתלי ורצינו רק לשדרג את התוכנית מה שבסוף השתנה לגמרי ויצאנו בתוכנית חדשה וטובה, כתשע מהדורות של ס ק י צ ו ת ותשריטים ע ב ר ו ת ח ת י די נו ע ד

שהגענו ב"ה לתוצאה הרצויה, חיפשנו אתונות ויצאנו עם המלוכה, ממש שתי עולמות התוכנית הראשונה לעומת השנייה

בורא עולם כיוון אותנו למקומות הנכונים ולאנשים הנכונים, יש לנו צוות להפליא, התוכניות עשירות עם ירידה לפרטי הפרטים, הממונים על המלאכה מבינים היטב את המשימה ונותנים את כל הנשמה, ר' נפתלי ור' איתמר לא ויתרו על שום פרט ובד בבד חיפשו בכל שלב לחסוך בעלויות ובהוצאות.

נפתלי קמינר- אדריכל: מה שהכי חשוב לנו כשאנו ניגשים לבנייה הוא התפקוד הנכון המיטבי והמירבי של המקום, וזה כולל המון דברים ופרטים.

הכניסות שיהיו נגישות ומורוחות שיתאימו לקליטת הציבור, ה'מזרח' שיהיה במקומו הנכון, ולצד הבית כנסת עצמו שתהיה גם חדר אחסנה ומחסן לדברים וארגזים זה חוסך הרבה כאבי ראש בעתיד, כדי שבית הכנסת לא יהפוך ח"ו למקום מבולגן, בית הכנסת בלי מחסן זה כמו בית בלי חדר שירות, איפה אתה שם את המכונת כביסה? מקום ציבורי יכול מהר מאוד להפוך לבלגן אם אין את הפרט החשוב הזה שראוי לתת עליו את הדעת.

איתמר אורנשטיין-מהנדס: בחלק של ההנדסה תכננו את הבנין כך שלא רק תעמוד בדרישות העכשוויות אלא שתהיה ראוי לבנות עליו עוד שתי קומות לפחות ואולי יום אחד יהיה מגדל וראשו בשמים.

לוח הזמנים

מבחינת קצב הבנייה כמה זמן יארוך כל שלב ושלב, ומתי נוכל ליכנס בבנין ולהתפלל?

ר' דוד גרומן-קבלן בנייה: אחרי המגבית ברגע שיהיה את הכסף נביא לכאן אי"ה פועלים סינים ומולדוביים מארבע כנפות ונפשיל שרולים להתחיל את העבודה בכל הכח והמרץ, שלב הכלונסאות אמור לקחת שבועיים שלוש ותוך חודש חמשה שבועות אפשר להיות כבר אחרי יציקת הרצפה הראשונה, מכאן ואילך כל קומה לוקח בסביבות חודש וחצי, אחר כך עוברים לשלב ה'פנים' שזה יקח קצת יותר זמן אבל מבחינה טכנית אפשר יהיה כבר לעשות שימושים שונים עם המבנה ולהכשיר

כסף מנלן?

הבונים והעוסקים במלאכה עוֹזרים לנו לעשות סדר בשאלת השאלות מאיפה משיגים את המימון.

תכניסו לראש את החישוב הבא: חמשת אלפים בחודש למשכנתא, אלפיים לשכר לימוד, ואלף לבית ה'.

היום הציבור מתחיל להבין כי בית כנסת קונים כמו כל מוצר בשוק, -אומרים לנו יודעי הדבר- קונים בית לוקחים משכנתא, רוכשים רכב חדש משיגים מימון מהחברה, על אף שלפעמים יש בצד סכום כסף יעדיפו לקחת משכנתא ומימון ולפרוס לתשלומים קטנים וקלים.

אותו הדבר כשרוצים להגיע לבית כנסת קבוע ומפואר כראוי וכיאות ליהודי שומר תורה ומצוות, הבית הכנסת זה חלק מהחיים, הרבה שעות בכל יום ובפרט בשבתות וחגים אנו שוהים במקום הקדוש הזה, הבית כנסת זה הבית השני שלנו ויש אומרים הראשון, וכמו שאנחנו משקיעים המון מחשבה באיך אנחנו קונים דירה למגורים יש לנו להשקיע לא פחות בבניית המקום לתורה ולתפילה שהם החיים העיקריים שלנו.

יש הרבה קהילות היום לאו דוקא

מאתיים חמישים מטר בלי עמודים

מה הן האתגרים שעמדו לפניכם בדרך?

האתגר המרכזי אפשר להגיד היה נושא העמודים, הגבאים היקרים התקשו לאורך כל הדרך שבהיכל בית המדרש לא יהיה ואף עמוד אחד, המהנדס המוכשר הצטרך להתמודד עם הדבר ולרתום למהלך כל כשרונו המקצועי.

איתמר אורנשטיין- המהנדס: גבאי בית הכנסת הגיעו אליי והעמידו בפניי את הדרישה החד משמעית שלהם שהיא כמעט בלתי אפשרית, הם רוצים עזרת נשים אבל לא רוצים לראות עמודים בתוך ההיכל מצד לצד, מדובר בשטח של 250 מטרים רבועים! שטח גדול מאוד בהיחשב בדרישה הזאת, בדרך כלל לא עושים מרחקים כאלו בין עמוד לעמוד, אבל הייתה לנו סייעתא דשמיא מיוחדת והתגברנו על כל הבעיות והמכשולים והצלחנו למצוא פתרונות לכולן.

ר' בעריש מציין: על אף הדרישה המוזרה שלנו לכאורה, פגשנו אדם נעים הליכות שבמקום לזרוק אותנו מכל המדרגות ולהגיד מה אתם מבינים בכלל, הוא שמע אותנו והסביר את המהלכים הדרושים, וחשוב לציין כי למרות שמדובר לכאורה במהלך שאמור לייקר ולהוסיף בהוצאות הבנייה המהנדס הצליח להביא לנו פתרונות טובות בלי לקרוע את הכיסים.

גם בקומה התחתונה קומת האולם ביקשנו שתהיה בלי עמודים ונענינו לכך, ואחרי כל המאמצים שעשינו השינוי

נפתלי קמיטער אדריכל

מקום ציבורי יכול מהר מאוד להפוך לבלגן אם אין את הפרט החשוב הזה שראוי לתת עליו את הדעת.

חלקים שונים לכניסה.

האולם שאמור להיות בקומת המינוס או לחילופין קומת העזרת נשים יהיה אפשר לשמש כמקום תפילה ברגע שיהיה מוכן על אף שהעבודות בקומת בית הכנסת יימשכו כפי הצורך, אנחנו הכנו תוכנית עם שתי כניסות למבנה ונוכל לתמרן ולהכין כניסה אחת לשימוש מידי.

הבחירה המועדפת עלינו שאם בעזרה"ת יהיה את הכסף לצורך כל הבנייה ונוכל להתקדם גם לפינישים, המיזוג, הריהוט, וליכנס אל הבנין כמו בני מלכים וכמו שבן-אדם נכנס לדירה שלו אחרי טופס-ארבע ואחרי בדיק בית מזמינים ריהוט חדש ואז נכנס כמו מלך.

אז מתי אפשר להתחיל לבנות?

מבחינתנו כבר מחר.

בודות השטח והיישור התבצעו מכבר, מחכים על הוראות המפקדים וזה הציבור.

יעקב עזאזר מהנדס

אנחנו חולמים אבל לא יושנים, זאת אומרת יכול להיות שיש לנו חלומות ומותר שיהיו לנו חלומות כשרים כל כך של בניית בית הכנסת בדרגת איכות גבוהה, אבל אנחנו בשום אופן לא יושנים

דוד גרנמן קבלן

נביא לנאן אי"ה פועלים סינים ומולדוביים מארבע נפשות ונפשיל שרוולים להתחיל את העבודה בכל הנח והמרץ

בגירעון אלא להיפך שבעוד שנתיים תהיה לנו בית הכנסת עשירה.

מאיך יש אנשים בקהילה שחושבים שצריך לעשות אולם בביהכ"נ לצורך עריכת שמחות קטנות למתפללים ביהמ"ד, לדוגמא כשאחד החברים רוצה לערוך שבע ברכות או בר מצוה, לכן ישבנו ביחד עם ר' נפתלי לתכנן את קומת העזרת נשים שיתאים לכך, בנו שתי כניסות נפרדות לגברים ולנשים ועם שירותים וכיורים, כמו כן יתקינו במקום קיר הזזה שתשמש כמחיצה, הכל כדי שציבור המתפללים מאנ"ש יוכלו להשתמש בהיכל בעת שמחה במעונם, עזרת הנשים תתאים גם לבית שני לתפילות בשבתות בנוסף למנין המרכזי בותיקין.

אין דבר העומד בפני הרצון

מהנסיון שלכם במקומות אחרים, מה קורה בדרך כלל האם תוכניות נשארות בגדר חלומות או יוצאים מכח אל הפועל?

איתמר אורנשטיין מהנדס מה שראינו בחוש בשטח בכל המקומות שבנינו שהכל תלוי ברצון הציבור הבונה וגבאי בית הכנסת, איפה שיש רצון לבנין מגיעים לבנין עד לשלב המפתחות ואיפה שרוצים קראוואן מגיעים לקראוואן, הכל תלוי ברצון ובאתערותא דלתתא.

דוגמאות יש לרוב שאו סביב עיניכם וראו, איפה שרצו להגיע לבנין זה נגמר בבנין, אם יש גבאים עם רצון חזק ומאחוריהם ציבור מאוגד ומאמין עם אש בעיניים ובלבבות אין דבר העומד בפניהם.

פשוט השתלם, זה ריוח עצום שמוסיף לפאר ולהדר בית הכנסת כשכל המתפללים יוכלו בעזרת ה' להשתתף בתפילות, לראות ולשמוע היטב ללא הפרעות.

הכנסה לקופת בית הכנסת

מה מתוכנן בקומת המינוס מתחת למפלס הכניסה?

הרב שמעון ברינס באופן עקרוני הולך להיות בקומה הזאת אולם כנסים ושמחות.

היעודים שאותם תוכל הקומה הזאת למלא בעזהש"ת הם רבים, לתקופה הראשונה אגב הוצאות הבנייה הגדולים לכאורה נחפש שוכר שישכור את המקום בתשלום הוגן שתכסה חלק של הוצאות הבנייה.

וגם לעתיד הלא קרוב תכננו להסב את הקומה הזאת למקור הכנסה לביהכ"נ, כי כמו כשבן אדם מחתן הוא חושב מאיפה הזוג יחיה ולפעמים בונים בצד יחידת דיור נוסף להכנסה שהבעל יוכל לשבת וללמוד ברוגע, כך הדבר כאן כשבונים בית הכנסת גדול אשר בעזהש"ת תתרחש פעילות כל היום מן הנכון לחשוב גם על ההתמודדות עם ההוצאות השוטפות, כי אף אם ב"ה הציבור מאוד חם כעת ונרתם לעזור בכל הכח לצורך בניית הפרויקט והשלמתו לתפארת הרי כשזה יגיע לשוטף זה תמיד יותר קשה להשיג את התקציב לכך, ולכן במקום שנשב ונקרא בעוד תקופה לציבור לחתום על הו"ק של 500 ₪ להוצאות היום יומיות הקומה הזאת יכולה מאוד לסייע בתחום הזה שקופת הביהמ"ד לא תהיה

בעריש: אני אכן לא מרגיש לבד במערכה אלא חלק מכלל הציבור ששואף ומבקש לראות את הבית בהבנותו ולשמוח בבנין שלם.

אני בדיוק שמעתי שיח של שני אברכים בקהילתינו, אברכים פשוטים שעמלים לפת לחם ביום יום, הם ישבו ודיברו על הקאמפיין שצפוי לעלות ועל הירתמות חברי הקהילה, והאחד אמר לשני תשמע אני מתחייב להביא סכום של מאה אלף שקל, והשני נענה לו אם אתה תביא אני גם מתחייב בלי נדר, לא התערבתי ביניהם פשוט ישבתי מן הצד והתבוננתי בחיילים של הרבי, אשרינו.

בעריש חייט

נכל שהתקדמנו עם התוכניות הבנו שעם בנייה כזו נישאר תקוע לשנים בלי יכולת להוציא רשיונות לקבל אישורים מתאימים וטופס 4 וכדומה ולא נוכל להתפתח הלאה,

חולמים, לא יושנים

מה יש לכם להגיד לציבור שמסתכל עלינו כחולמים ולא מאמין שאנו אווזים בשלב האמיתי.

יעקב - עוזר מהנדס היה פעם מישהו שאמר על כך, אנחנו חולמים אבל לא יושנים, זאת אומרת יכול להיות שיש לנו חלומות ומותר שיהיו לנו חלומות כשרים כל כך של בניית בית הכנסת בדרגת איכות גבוהה, אבל אנחנו בשום אופן לא יושנים, לא יושנים לרגע, פועלים במרץ כל הזמן.

הרב שמעון בריינס הרבי אומר בליקוטי מוהר"ן שכדי לבנות צריך שלושה דברים, מקום ציור וזמן. הזמן הוא כמו בן קשור לחלק של הכסף, אבל בכל אופן שתי החלקים של מקום וציור יש לנו כבר, וזה אומר שאנחנו נמצאים כבר היום אחרי השגת שני שליש מהתוכנית, דרך ארוכה כבר עשינו, ובעזרת ה' נעשה נצליח.

כמו כן הרבי מלמד אותנו שעם הרבה תפילות אפשר להגיע לכל דבר, ולכן אסור לנו לשכוח מהנשק החשוב הזה של תפילות ותחנונים לבורא עולם שיהיה בעזרינו ונוכל בקרוב לברך על המוגמר, בורא עולם בקנין השלם זה הבנין רחמיך יכמרו בחנינתי כי לטובה כוונתי

במצב סוציו-אקונומי גבוה יותר שהצליחו להגיע בכוחות עצמם לבניית בית כנסת מפואר והיום הם נהנים כל רגע, כל תפילה זו אחרת, מגיעים בערבים לשיעורי תורה במקום גדול מרווח ומואר המשרה צלילות דעת ומרווחת דעתו של אדם.

והדרך לא מסובך מידי, רק צריך להחליט שמה שראוי עבור לרכוש דירת מגורים ראוי לבניית בית כנסת.

מוציאים הלוואה חלקית נוספת למשכנתא הקיימת ומשלמים בתשלומים נוחים.

הבית כנסת זה המקום שלך לכל החיים, אתה לא חייב להשקיע בו לפי רמת החיים העכשווית והיכולות שלך ברגע זה, העיקר תלוי בכמה אתה מאמין במקום הקדוש הזה וכמה הוא חשוב לך כמה הוא חשוב לילדים שלך ולמשפחה שלך.

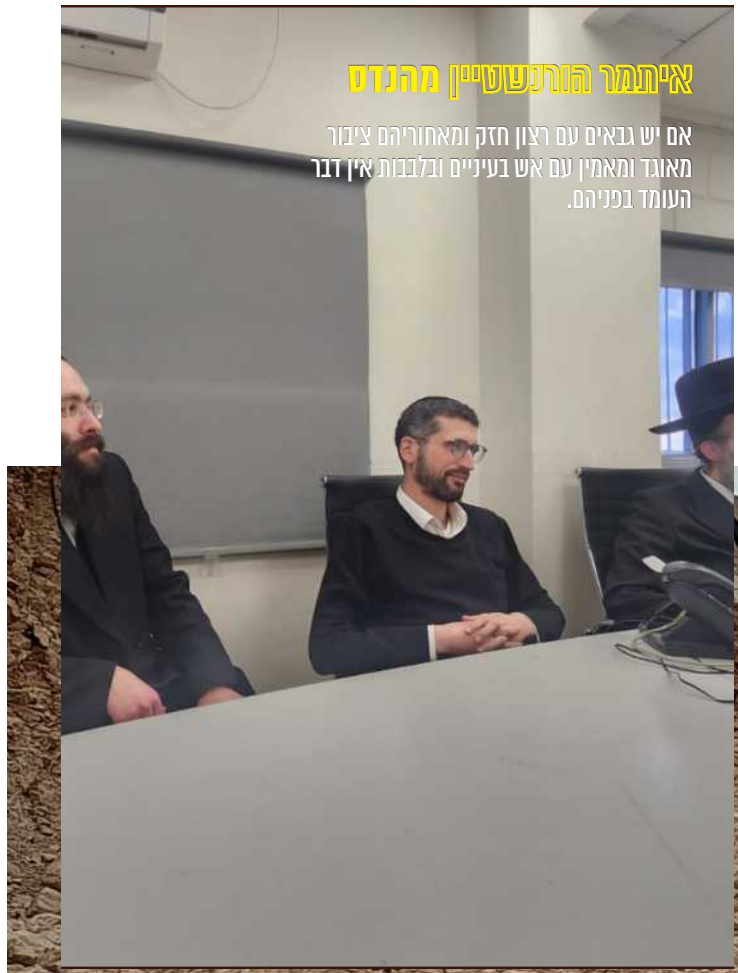
מספרים על קמפיינר אחד שרצה לקרב אל השכל את הרעיון והוא סיפר לקהל איך שהבחין בכניסה לשכונה שלהם בנינים רבי קומות, ובכל קומה שתיים שלוש דירות מרווחות ומאובזרות במיטב הריהוט ותאורה ומיזוג, עם כניסות רחבות, ועצי נוי בחצרות, ושאל אותם מיהו הנדיב שבנה את כל אלו?

והתשובה: אנחנו כולנו עם קצת רצון השגתנו אותם בכוחות עצמינו בלי נדיבים ותורמים חיצוניים, הגענו בסוף ל'דירה' משלנו נגיע גם ל'בית' משלנו, כי ביתי בית תפילה!

בעזרת ה' צפוי להיות מערך שלם וצוות שיעמוד הכן לסייע בידי הציבור בהשגת הלוואות בנקאיות בתשלומים נוחים כפי מסת'ד התורם, זה הדבר הכי נכון והכי ראוי למען בניית הבית הגדול לה' ולתורתו

איתמר הורטשטיין מהנדס

אם יש גבאים עם רצון חזק ומאחוריהם ציבור מאוגד ומאמין עם אש בעיניים ובלבבות אין דבר העומד בפניהם.

אבני דור בבית הכנסת

התישבנו לכתוב
על כל התלאות
שעבר הבית
הכנסת מיום
היווסדו ועד
היום הזה

במהלך הסיקור
התחלנו להבין
ולהרגיש
שהמקום
פה מושתת
על עקשנות
ומסירות ומתוך
אמונה חזקה
שכל המניעות
לא נועדו אלא
להרבות את
החשק <<<

לפרק את המבנה וכך נשארו אנ"ש בכל תקופת הימים נוראים ללא מבנה אבל עם רצונות וכיסופים.

שבת חול המועד סוכות ר' נתן ליברמנש מתארח בבית נכדו ר' שמעון ברינס וכך מתקיים מנין.

עם תחילת החורף אנ"ש מתאמצים קשות להשיג שטח כלשהוא וכך לאחר מאמצים מרובים מקבלים את ההחלטה לקפוץ למים, לעשות יציקה ואוהל על השטח בו אנו נמצאים היום, מיד עם קבלת האישור ר' שמעון ברינס מביא

מתחיל להתבסס מנין של קהילתינו בלילי שבת וסעודה שלישית בבית חברנו ר' יצחק טורץ .

אנ"ש מתחילים להרגיש שכבר חייבים מקום קבוע להתחיל להתבסס למען רבינו, בתקופה הזאת כל הבתי כנסיות היו בחניות ולכן גם כאן התחילו לחשוב על רעיון כזה לאחר השתקוקות גדולה ר' יצחק טורץ נידב את חנייתו ומיד הקימו שם מבנה מפולפיח ואת החשמל משכו מביתו מים , לנט"י הביאו חבית עם מים , וכך בקבלת התורה התחדשו אנ"ש עם המבנה החדש.

הבעל דבר לא נח ולא שקט שראה שאנ"ש מתחילים להתבסס במנין ומיד הקפיץ עליהם את רוגזם של השכנים עד שלא נותר ברירה אלא

א ליל שבת הגדול ייחרט לדורות עולם כשבת הגדול של תושבי רמה ד' 3' לראשונה מתקיים מנין של אנ"ש ברמה ד' 3 בהשתפפות ר' נתן ליברמנש, מנין אשר כל המשתתפים בו הרגישו שהם נוטעים בו את גרעיני האור של רבינו.

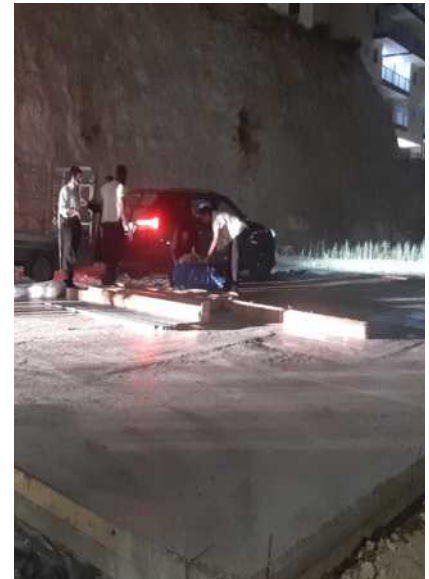
ב חול המועד פסח הקהילה מתחילה בגיבושה הראשון ומתקיים כינוס חג בבית חברינו ר' שמעון קלפהולץ בשילוב תפלת מעריב וספירת העומר בכוח.

ופירקו את כל הבד בתוך כדי שאוהל זז מצד לצד

נכנסים אנ"ש בפעם הראשונה להתפלל במקום בו אנו עומדים בהתרגשות גדולה [כאן המקום לציין שזה הקהילה הראשונה שנכנסה לשטח של בית כנסת עם אוהל דבר שמסמל את הנועזות את הנחישות ואת המסירות של אנ"ש]

את הפועלים ומיד עשו את היציקה ללא תאורה באישון ליל בלחצים גדולים מאוד עד שלפתע פתאום נאלצו לשלוח את הפועלים [כבדרך אגב זה הסיבה שהריצפה עקומה עד היום], מיד יצא שם בכל השכונה שברסלב נכנסים לשטח ובונים ומיד הגיעו אנ"ש זה בפנסיו וזה בכליו וכך כולם המשיכו בגופם ובכוחם את הבניה במשך כל אותו הלילה, וכך ביום שישי בבוקר עומד האוהל על תילו ללא חשמל ומים אבל אנ"ש בכיסופים גדולים ליכנס כבר בשבת הזאת לאוהל, וכך נודע פתאום על ר' ברוך בקר שליט"א שגר לידינו שקיבל מפתח יום קודם לכן וכך בער"ש ר' מנדל פיינ נוסע אליו לוקח את המפתח ומיד מתחברים לחשמל.

ב מתחילים להתבסס גם מניני

יא וכך שוב נשארים אנ"ש ללא קורת גג והיארצייט של ר' נתן

מנחה ומעריב בחול וכך ביחד עם מניינים של שב"ק הקהילה הולכת ומתחזקת

ח וכך בשב"ק פרשת לך-לך

מתקרב והדאגה בלב היכן נקיים את היארצייט ובע"ה לאחר המאמצים מרובים האדמו"ר מקאשוי נידב את הבית מדרשו בחפץ לב וכך קימו אנ"ש את היראציט של ר' נתן

הרוחות העזות של החורף הגיעו עם הגשמים העזים ליד הבית הכנסת שלנו עמד לו עוד אוהל שלאחר כמה רוחות הכל קרס וגם אוהל שלנו עומד ומתנדנד בחוזקה הדברים התחילו לעוף בתוך הבית הכנסת וכך עמודו אחד של ספרים נפל כבר, ואז החליטו שאין ברירה אלא לפרק את האוהל וכך בתוך הרוחות העזות עמדו אנ"ש

יב אנ"ש חפצים להמשיך להתפלל במנין ולכן לאחר שנרגעו הרוחות

יז בחודש אלול ברוב פאר והדר הוכנס ס"ת לבית מדרשנו ע"י משפחת ליכטר התהלוכה יצא מבית משפחת ליכטר לעבר בית מדרשנו כשכלל

אברכי אנ"ש מרקדים בכל עוז לפני הס"ת

יח הקהילה הולכת ומתפתחת משפחות רבות מגיעות לשכונה וכך לאט לאט מתחיל לגדול ולפרוח קהילה לתפארת מניני נץ מנחה ומערבי שיעורים בדף היומי ופינה שקטה לכל מי שרוצה לעבוד את השם.

יט ערש"ק פרשת יתרו קבלת התורה מתעוררת אצל אנ"ש ההבנה שהמקום צר מלהכיל את הקהילה וראוי שלרבינו כבר יהיה בית קבוע, ולכן מחליטים כלל אנ"ש "כאיש אחד בלב אחד" לצאת לדרך לפרוייקט הגדול שעוד ייחרט לדורי דורות עם אותה מסירות ונחישות שכבר הוכיחו את עצמם כנגד כל הסיכונים כך גם בפעם הזאת, בטוחים כולנו שכוחו של רבינו יעמוד לנו מעל כל מחסום שיהיה,

וכך נזכה כולנו בקרוב ממש לחגוג את חנוכת הבית לבית מדרשנו ברוב פאר והדר

לפאר ולרומם את בית אלוקינו

להרוס את המבנה אבל אנ"ש לא נכנעים וכך בגופם ממש הם מונעים מהטרקטור להרוס את המבנה עד היום צרוב בעיני המשתתפים את המבט איך שר' שמעון קלפיהלץ ור' דוד ליכטר מונעים במסירות נפש ממש את הרס המבנה וכך במסירות ובנועזות ובנחישות מנעו את ההרס הקהילה וכך ממשיכים בכל המרץ לגמור את כל הבניה.

טו באותו זמן מקיימים אנ"ש משמרות בכל שעות היממה בבית כנסת כדי למנוע את ההריסה, לאחר

כמה ימים מגלים שנשלח צו הריסה לבית הכנסת, אנ"ש ממשיכים בתפלות ובהשתדלויות וכך לאחר סיעתא דשמיא גדולה הצו מתבטל.

טז ליל שב"ק פרשת בהר בחוקותי נכנסים אנ"ש בהתרגשות גדולה להתפלל במבנה שקיים היום.

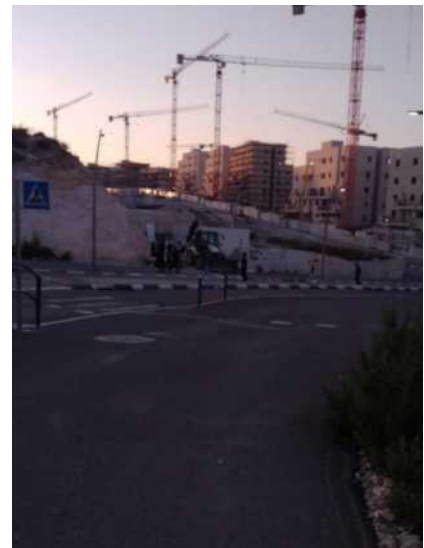
מחזירים בחזרה בכוחות העצומים את האוהל וממשיכים להתפלל

יג לאחר חג הפסח מתעוררת התעוררות באנ"ש שאי אפשר להמשיך להתפלל בתוך החום ולכן מתקבלת החלטה שחייבים לבנות בניה קלה ולכל

כל אחד אשר נדב רוחו תרם תרומה על סך חמש מאות שקל והתחילו לבנות את הבניה

יד הבעל דבר לא נח ולא שקט שראה שאנ"ש מתחילים להתבסס במבנה וכך הוא שולח את הפקחים

מכמת נשים

מולידה אהבה! אנחנו אוהבים את מי ואת מה שאנחנו משקיעים בו ונותנים לו, איפה שאנחנו נותנים שם אנחנו נקשרים. כשאת נותנת, חלק ממך עובר בנתינה, את נותנת לילדים כל כך המון, רואים את הלב שלך בילדים, את משקיעה ומטפחת את הבית, רואים את זה בבית, אם תגדלי עציץ, תצטערי כשהוא יכול כי השקעת בו, נקשרת אליו.

אנו אוהבות את מעשה ידינו כי את עצמינו אנו מוצאות בהם....

אז בואו וניתן לצדיק, ניתן לו רצון, ניתן לו מקום, ניתן לו לב!!!

ניתן, נאהב ונהיה מקושרות, מחוברות!!!!!!!

אשרינו!!!!

את מתחננת שתבער גם בליבך, בלב הבעל, בליבות הילדים, את אומרת "תיקון הכללי", את מקדימה "הריני מקשר" ואת כל כך רוצה להרגיש מקושרת, מחוברת, את יודעת שהרבי לא מוותר עלייך, יודעת שהרבי ציווה לעשות את הנשים חסידות ואת רוצה כל כך רוצה.

אבל איך? איך אני אתחבר? איך ארגיש קשורה?

הרבה מגלה לנו את התשובה:!!!! (ליקוטי מוהר"ן תורה קל"ה)

להתקשר לצדיק פירושו לאהוב אותו!!!!

אבל, איך אוהבים את הצדיק?, איך זוכים להגיע לאהבה?

אהבה - מלשון "הב", נתינה

ערב שבת, הבית מוכן, האוכל על הפלטה, הילדים לבושים, נסיכים, שקט, את מדליקה נרות, מכסה עיניים, מבקשת, מתפללת, על הבנים שיגדלו להיות ברסלבר חסידים, תלמידי חכמים, על הבנות שתזכינה לבעלים ברסלבר תלמידי חכמים, רוצה להמשיך אבל מה שאת שומעת לא מאפשר, פותחת עיניים, רעש, בכיות, בלגן, הפקאל"ה נשפך, הוא לקח לו, הבנים צריכים לצאת וצריך לקשור להם שרוכים, החברות דופקות בדלת, וכו'.. את חוזרת לעולם העשייה אבל התפילה שהתפללת לא מרפה ממך, היא מתנגנת בתוכך, היא חלק ממך.

את רוצה, כל כך רוצה, את יודעת שבברסלב בוערת אש,

מענה בימה

אמר ליה רב לרבי חייא: נשים במאי זכיין?
- "באקרויי בנייהו לבי בנישתא ובאתנויי
גברייהו בי רבנן, ונטרין לגברייהו עד דאתו
מבי רבנן" (ברכות יז).

כלומר הנשים זוכות לחיי עולם הבא בשכר
שעוזרות לילדיהן ולבעליהן ללמוד תורה:
מזרזות את בנייהן ללכת לבית הכנסת ושולחות
את בעליהן לבית המדרש.

דאס הארץ בענוקט צום קוואל

לעשות רצון צדיק
דעם רעבינ'ס שונל
אונזער שותפות
מיטן הייליגן רעבינ'

דער רבי רופט דיר!

מוטינאה & קאליעד